

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is

II. év.

Budapest, 1898, péntek, május 6-án.

125. szám.

A megye tanácsol.

Mint egyik-másik végzett ur, a megye is akkor áll be országboldogitónak, amikor a saját birtokát már szerencsésen elgazdálkodta. Nem mai dolog, hogy a vármegye kivénült az igazgatás aprólékos munkájából s az a „lex Szapáryana“, amely végezni nem tudott vele, bizonyos tekintetben már gondnokság alá helyezte. S ami a megyei igazgatás terén azóta történt, nem igen csinált hangulatot a megyék mellett. Ellenkezőleg. Az adminisztráció államosságának szükségét sohasem hangoztatták sürűbben, mint mostan. És nem mutatkozott az utolsó esztendőben olyan betegség, amelynek orvoslását nem arra az időre jóslták volna, amikor a közigazgatás államossitva lesz. Szóval: az idők nem vonták be glóriával az elitelt vármegye homlokát.

S amikor már néhány rajongón kívül nincsen ember, aki hinne a vármegyék megújulásában, egyszerre a megye ugyancsak fiatalosan kezd viselkedni. Amikor mindenki elavultnak mondja, ő aka² modern lenni. S amikor nem teszik fel róla, hogy önmagának tanácsot tudna adni, ime a megye tanácsosul akar szolgálni az államnak: a gondnokság alá helyezett öreg a fiatal gondnoknak. A helyzet nincsen minden különösség híjával. De azért mégis igaz, két vármegye kikiáltja az országba, hogy be kell hozni az általános választói jogot és a titkos

szavazást, azzal az egyetlen korlátozással, hogy csak az lehessen választó, aki magyarul írni és olvasni tud. A két megye tudniillik el akarja háritani a rövidlátás vádját, mintha a nemzetiségi előntés veszedelme elé gátakat nem emelt volna.

Szép ez az óvatosság, ha nem is új. Mint ahogy nem új a tanács sem. (Ki is várna ma ilyet a vármegyétől?) A szélsőbal egyik árnyalata vette néhány esztendővel ezelőtt a programjába és akkoriban néhány népgyűléssel is propagálta. A sajtó és a parlament voltaképpen már akkor leszámolt vele. Megmondta, hogy a választói jog kiterjesztésével illik foglalkozni, de mégis csak más alapon. Mert az állam nyelvének ismerete kissé vékony feltétel és nagyon kevésbé ismeri a nemzetiségeket, aki azt hiszi róluk, hogy nem tudnak magyarul. A nemzetiségi sajtópörök is megmutatták, hogy a vádolt izgatók jobban tudnak magyarul, mint azok a hites tolmácsok, akiket pusztán tüntetési szándékkal követeltek maguk mellé. De ez csak egyik bizonyíték. Az igaznak lélektani alapja van. Az ugyanis, hogy a nemzetiségek nem mindenkor követelnek és nem mindenkor tüntetnek; a legtöbbször kérnek is. Aki pedig alázatos kérésekre rendezkedik be, az meg is tanulja annak a nyelvét, akitől kérni akar. Oh be jól beszélnek magyarul a szászok, a románok, a tótok — amikor valami kérésük van!

Az általános választói jog és a titkos szavazás követelése tehát meglehetősen hamar kifakult a szélsőbali program tarka mezejéből. Mi okon támasztja fel tehát az a két megye? Az ok annak a két megyének speciális viszonyaiban rejlik. A fölfrissített tanács olyan megyékből hangzik az állam felé, amelyek ujabban sokat szenvedtek a szocializmustól s mert az ellentállásra nincs meg a kellő erejük, most a megalkuvással próbálnak szerencsét. Az ijedtség szól ezekből a megyékből és nem a politikai megfontolás. Hogy ideig-óráig békeességben maradhassanak, számolni akarnak a szocialisták legállandóbb követelésével. S az ijedtség okozza náluk az optikai csalódást is. Azt hiszik, hogy az ország érdekében való a tanácsuk, pedig csak a saját nyugalalmukat védik. Hiszen ha kinyitnák a vármegye ablakait és elnéznének a szomszédságba vagy pláne messzebb is: vénhedtségük sem gátolhatná meg, hogy észre ne vegyék, micsoda veszedelmes tanácsosul szolgálnak az országnak.

S mi ennek a két zaklatott vármegyének vészkiáltását csak azért nem akarjuk tulságosan elítélni, mert mentségét látjuk az ijedtségben. Elvégre, jogos ijedtség a robogó gyorsvonat megállítását is menti. De nem tartunk tőle, hogy a hevesi és a csanádi kiáltás más megyék nyugalalmát is megzavarná. Hogy az erdélyi megyék, vagy a nemzetiségekkel

Szökésben.

Irta: Henri Lavedan.

Személyek:

Henri 35 éves. | Jeanne 29 éves.

(Színhely a Henri garconlakása. Este hét óra van. Márczius vége. Henri utrakészen a kandalló előtt áll, szemét a fali órára szegzi. Jeanne belép, nagyon ideges.)

Henri: Végre itt vagy!

Jeanne: Itt.

Henri: Oh, drágám! Félttem... Ha tudnád mennyire...

Jeanne: Mitől?

Henri: Hogy mást gondoltál... nem jössz el.

Jeanne: De nem. Megigértem. Megtörtént.

Henri: Nem merem elhinni.

Jeanne: Én sem... De azért mégis, csak hidd el. Ne vesztegessük az időt.

Henri: Szeretsz?

Jeanne: Micsoda kérdés! Itt volnék más-képen?

Henri: Igaz. Milyen jó vagy! Mindent el-hagysz értem!

Jeanne: Ugyebár? Itt hagyom a párisi életet, megválok a szokásaimtól... A keddre bé-relt páholyomtól. Ne beszélj hát ostobasá-gokat. Megvan a jegy?

Henri: Meg.

Jeanne: A milyent megbeszéltünk? Köruta-zásra? Milanóba, Velenczébe, a dalmát par-tokra?

Henri: Igen. Három hónapra érvényes kör-utazási jegy.

Jeanne: Hálókocsi is?

Henri: Hálókocsi is. Pompás helyet kaptam. Oh, édes szerelmem...

Jeanne: Mikor indulunk?

Henri: Nyolcz óra harminczöt perczkor.

Jeanne: Menjünk.

Henri: Ne még. Csak három perczcel mult hét. Másfél óránk van. Beszélgessünk egy keveset. Csókolj meg. Meg sem csókol-tál még.

(Odamegy Jeannehoz.)

Jeanne (nem húzódik vissza): Ráérünk most már. Csókolózhatunk a vagonban, az alag-utban, a személyszállító hajón.

Henri: Sajkán, gondolán...

Jeanne: Persze. Mindenütt. Asztalnál, gyalog és lóháton. Három hónapunk van erre.

Henri: Három hónapunk... És az egész életünk!

Jeanne (végigsimitja a homlokát): Igaz. Elfelejtettem.

Henri: Milyen furcsa az arcod, édes egyet-lenem! Sajnálod?

Jeanne: Én? Egy cseppet sem. Ujra meg-tenném.

Henri: Akkor hát?

Jeanne: Semmi. Csak... ne vess rá ügyet. Ideges vagyok kissé. Hisz értheted. Az a gondolat, hogy minden hidat így föl-égettem magam mögött... A férjem... még hagyján!

Henri: Haszontalan, aljas ember.

Jeanne: Természetesen. Ha becsületes ember volna, ha te volnál a helyén...

Henri: Köszönöm.

Jeanne: Nem hagynám el.

Henri: Egy ember, aki megver téged. Mikor a-tted minden! Gyáva és ostoba!

Jeanne: Nem ő róla van szó... hanem a...
Henri: Ah, kitalálom!

Jeanne: Nagy feladat.

Henri: A lányodra gondolsz, fogadni mernék. Fogadok.

Jeanne: Csodálkozol?!

Henri: Nem. De...

Jeanne: Mit de? Beszélj.

Henri: Megharagszol.

Jeanne: Hát haragudhatom reád már most akármiért is? Most ebben a stádiumban?! Ha van, akire haragudhatnám, az csak én volnék...

Henri: Rossz anyának tartod magadat?...

Jeanne: Valami kitünőnek semmiesetre sem.

Henri: Nos, tévedsz, kedvesem, erősen té-vedsz... Ugy van, erősen tévedsz. Mi ros-z-szat követsz el a kis Louise-tel ellen azzal, hogy velem távozol?

Jeanne: És mi jót követsz el vele?

Henri: Kitérsz a válasz elől. Ha itt maradunk... mulhatatlanul a közel napokban... már a legközelebbi napokban... a kedves ki-csike, aki épen nem ostoba, észrevette volna a viszonyunkat. Szébb dolog lett volna ez? Kértem tőled. Egy gyermek ártatlan szeme elé kell terjesztenünk az ügyet?... Nem, ugyebár? Mig így minden rendjén van.

Jeanne: Igazán? Ugy találod?

Henri: Kétségkívül. A gyermek mindentől meg van óva. Együtt távoznunk... Megszöktetlek.

Jeanne: Azaz, önként szököm.

Henri: Ne szakíts félbe. Mi lesz ezután?

Jeanne: Én is ezt kérdelem magamtól.

Henri: A dolog egyszerű. Az uracs dühös lesz, de bizonyára csak szinlelni fogja a meg-lepetést. Mert érezni fogja, hogy csak azt

melátogatott vidékek ösztön szerint is tiltakozni fognak a választói jognak ilyen, szinte korlátlan kiterjesztése ellen, az kétségtelen. De azok a tiszta magyar vármegyék sem fogják elveszteni a fejüket, amelyeknek a szocializmus még nem homályosította el a látását. Mert a szocializmus ellen védekezni kell és csak a rosszakarat mondhatja, hogy az állam nem teszi meg a legkomolyabb kísérleteket, de az már mégis bolond védekezés volna, mely a fájós fog miatt az egész fejet akarná levágni. S a vármegyék nagyon elgyöngülhettek, de annyit a természetes életöztönük is meg fog nekik sugni, hogy a magyar faj hegemoniáját pusztán ijedtségből nem szabad a kísérletezés kockájára tenni.

De ha valami vakság verné meg a megyéket: nem ingadozhat a magyar állam. Nagyon szomorú volna, ha az állam is az ijedtségtől fogadna el tanácsot. Szenvedéseinek ágyán hanykolódva, sok beteg kérte már az édesanyját, hogy váltsa meg a szenvedéseitől és pusztítsa el. De az anya talán mégis csak inkább nyújtja betegének az orvost (vagy akár a kuruzsló) gyógyszerét is — az elpusztítás módja nagyon is radikális orvoslás volna egy anyának. S aztán nem is épen a beteg a legilletékesebb megmondani, hogy miként gyógykezeljék. A betegől épen elég, ha megmondja, hogy hol fáj és miye fáj. A többi az orvos, a természet és a jó isten dolga...

POLITIKAI HIREK.

A főrendiház bizottságából. A főrendiház közgazdasági és közlekedési bizottsága báró Podmaniczky Géza elnöklése alatt ülést tartott. A bizottság több helyi érdekű vasutáról szóló törvényjavaslaton és más kisebb jelentőségű javaslatokon kívül a közégi erdők állami kezeléséről szóló törvényjavaslatot is letárgyalta. Az utóbbi javaslatról a bizottság több tagja nagy elismeréssel nyilatkozott és annak benyújtásáért a kormánynak köszönetet mondott.

Sorsát senki se kerül el. Az ó-budai választókerületben Jellinek Henrik tegadó válasza után mindenféle más kísérletek meghinustulával Országh Sándor jelöltségében alapodtak meg a szabadelvű párt irányadó elemei.

Pártértekezlet. A nemzeti párt szombaton délután öt órakor értekezletet tart, amelyen a gazdasági és ipari hitelszövetkezetről szóló törvényjavaslatot tárgyalja.

A fiumei kormánybiztos. Fiumei tudósítónk táviratozza, hogy értesülése szerint nem Gaál Tibor kormányzóhelyettes, hanem Kankowsky miniszteri tanácsos lesz a fiumei kormánybiztos, aki állítólag már ki is van nevezve. Milcenich Péter lovag podestahelyettes ma meglátogatta gróf Szapáry László kormányzót és mély sajnálatát fejezte ki a tegnapi tüntetések miatt. A magyarság különben még mindig fel van háborodva a tegnapi inzultusok miatt.

KÜLFÖLD.

A szerb-bolgár konfliktus. Szófiából írja levelezőnk tegnapi kelettel: A szerb-bolgár barátság csak addig tartott, míg az uralkodók egyszer találkoztak. A találkozás után ismét megkezdődött az ellenségeskedés, mely Észak- és Dél-Bulgária egyesülése óta lett kérélhetetlen s melyet a szerbek macedóniai agitációja fejleszt gondosan. Macedóniában a szerbek ugyanis mindent elkövetnek a bolgár elem elnyomására s minthogy ez a szerb nemzeti ideák elfogadtatásával nem sikerült, most a törökök segítségét veszik igénybe, hamis feljelentéseket téve ama bolgárok ellen, akik a szerbek macedóniai terjeszkedésének elejét akarják venni. A szerbek gyűlölete a bolgárok ellen annyira nem ismer határt, hogy a szerb határőrök minden védtelen pillanatot felhasználnak, hogy a határt átlépve, Bulgáriában ijesztgessék a fejedelemség lakóit.

Legujabban a ristováci határőrök azzal adtak gyűlöletüknek kifejezést, hogy az úszküpi bolgár kereskedelmi ügynökség küldöttétől egyszerűen elkobozták iratait. Szófiában eleinte nem akartak e hírek hitelt adni, most már azonban nem kételkednek valóságában. Az úszküpi ügynökség Naumov nevű megbízottnak titkos tartalma Szófiába szóló levelet adott át. Mikor a küldött a szerb határhoz ért, a határőrök kutatni kezdték a má-

háiban s mikor megpillantották a levelet egyszerűen letartóztatták. A huszonnégy óráig tartó fogság közben a szerbek Belgrádba, Naumov pedig Szófiába és Úszküphe táviratozott. Mint-hogy Naumov Szófiából táviratára választ nem kapott, máhát a levelekkel együtt a szerbeknek adta át oly föltétellel, hogy előtte pecsételjék le. Ez megtörtént ugyan, de alig távozott Naumov, a szerbek a pecsétet lezakatták s a máhába zárt leveleket alkobozták.

A bolgár kormány állítólag jegyzéket intézett a szerb kormányhoz, de tekintve a mostani kormányt, Szófiában nem igen remélik, hogy a szerbektől elégtételt fognak nyerni.

A nyelvkérdés Ausztriában.

Bécs, május 5.

A nyelvkérdésre vonatkozó sürgősségi indítványokhoz még hetvenhat képviselő van felírva. Többek közt Lueger, Schücker, Pattai, Türk, Steiner, Dasynski, Gregorig, Herold stb. Ha ezek mind felszólalnak, a nyelvvita az osztrák képviselőházban soha sem ér véget.

Ma az első szónok báró D'Elvert volt. A nyelvrendeletek, szerinte, az államnak olyan kárt okoztak, amelyet több nemzedék meg fog sínyleni. Bolygóúzek vezeték félre az embereket olyannyira, hogy Ausztria a politikai csőd előtt áll.

Fournier képviselő kijelenti, hogy a németek békét akarnak, de jogaik megcsontítása nélkül. Ellenzi az olyan kiegyezést, amely Magyarországnak tulságosan kedvez.

Schweigel képviselő (alkotmányhü nagybirtokos) a kormány nyilatkozatával meg van elégedve.

Iro képviselő (Schönerer-párti) kijelenti, hogy egyetlen német képviselőnek sem szabad belépnie a nyelvügyi bizottságba mindaddig, míg a nyelvrendeletek fennállanak.

Minden német — ugymond — áruló, aki az osztrakságot többre becsüli, mint a németiséget. Am kisérleje meg a kormány az abszolutizmust, majd meglátja, hogy nem tudja megfékezni azokat a zendüléseket, amelyeket a nyelv elnyomása elő fog idézni. Ha pedig a kormány az ismétlődő gyerekre akarja magát bízni, akkor emlékeztetem a deczemberi prágai „kaszárnyafelkelésre”, amely megmutatta, hogy a német katonában is német szív dobog.

kapta, amit megérdemelt. Mi az érdeke? Hogy ne üssön lármát. Nem üt majd lármát. Jeanne Mit mond majd Louissetnek?

Henri: Amit a szülői köteleesség parancsol neki... Kieszél valami mesét... Elmondja majd, hogy kénytelen voltál elutazni ügyesbajos dologban... valami örökség végett.

Jeanne: Ami a holdban fekszik...

Henri: Elég Jeanne. Nem értem ezt a keserű tréfálózást ma este... Őszintén megvallva, én az egészet nem találom annyira nevetégesnek.

Jeanne: Nevetek, hogy a sirásom leplezzem.

Henri: Ugy?!

Jeanne: Folytasd.

Henri: Bizonyosan minden a legjobban elrendeződik. A leányod? De hisz jól tudod, hogy a férjed nem fogja szerencsétlenné tenni... Különben is a gyermekek ömagukban találják meg a boldogságot, bármi történik is körülöttük. Ez az ő ártatlan korukkal jár. Később pedig megszépülve és nagynak látod majd viszont. Az anya és a leánya soha sincsenek egymástól elválasztva. Aztán meg végre is, olyan pontjára jutottál életednek, amikor választanod kell két köteleesség között... az anyaság és a szerelem köteleessége között.

Jeanne: Föl kell áldoznom az egyiket a másikért.

Henri: Áldozatról nincs szó. Választásról beszéllek, pillanatnyi, mulékony nehézségről... Később majd elhagysz a leányodért, előre is sejtem és sajnálni fogod a történeteket. De ma, ez este, szeretsz; megmondad nekem, hogy szeretsz. A szerelem pedig min-

deneknek előtte van, a szerelem mellett hátterbe szorul a férj, a gyermek, szóval minden. Szerelmed erősebb-e hát, vagy az anyai szereteted?!... Nem felelsz? Igen, a szerelmed erősebb, mert hiszen nekem adtad magadat, beleegyeztél, hogy idegenbe fuss velem, hogy mindent elhagyj és mert ime, itt vagy.

Jeanne: Igazad van.

Henri: Ebédeltél?

Jeanne: Nem.

Henri: Miért?

Jeanne: Nem voltam éhes.

Henri: Örültség. Enni kell. E nagy, e válságos körülmények közepette erősíteni kell magunkat. No de majd mindent bevásárlunk a vasuti vendéglőben... Hogy jöttél el hazulról?

Jeanne: Így, ahogy látsz, egészen egyszerűen.

Henri: A férjed a városban ebédelt, ugy ahogy készült?

Jeanne: Igen.

Henri: Akkor hát egyedül voltál. Pompásan ment a dolog.

Jeanne: Csak így távoztam podgyász nélkül, egy kis táskával a kezemben.

Henri (A táskára mutat): Az ékszereid?

Jeanne: Azok. Azt mondtam, későn térek haza, ne várjanak.

Henri: És... a... kicsike? Elbucszultál tőle?

Jeanne: Nem.

Henri: Hogyan?

Jeanne: Clara fektette le; ezt megelőzőben megcsókoltam. De most este be sem mentem a szobájába.

Henri: Miért?

Jeanne: Mert éreztem, hogy akkor talán nem mennék el mégsem.

Henri: Ha így van, jól tetted. (Pillanatnyi csend.) Köszönöm.

Jeanne: Nincs mit.

Henri: De igen. Nagy bizonyítékát, nagyon nagy bizonyítékát adtad nekem ezzel a...

Jeanne: Beszéljünk másról. A mi kocsinkat láttam a kapuban?

Henri: A mienket. Jó kocsi, a klubomból való, melegítő palaczk is van. Oh, ha tudnád, mily boldog vagyok! Gondold meg, holnap délután már ott leszünk Milanóban, Milanóban!

Jeanne: Milanóban! Mindent be kell vásárolnom Milanóban. Ruhát kell vennem Milanóban.

Henri: Mindennel el foglak látni; akár a székesegyházat is megveszem neked, ha akarod.

Jeanne: Nos hát, menjünk, induljunk!

Henri: Sietsz!

Jeanne: Menni akarok már.

Henri: Oh, drágám, egyetlenem!

Jeanne: Nem azért, amért te hiszed. De nem szeretem a megfontolva elkövetett ostobaságokat. Ha már bolondságot követünk el... kövessük el gyorsan, alaposan, essünk tul rajta minél előbb. Hopp!

Henri: Ostobaság! Bolondság! Oh, a szerelem eszeveszettsége! Igen, mennyországba ragadó örültség!

Jeanne: Legyen, ha úgy akarod.

Henri: Oh, a szép, az édes szókes... De te nem hallgatsz reám? Mire gondolsz?!

Jeanne (komolyan): A visszatérésre.

A cseh Brzeznowski közbekiáltja: „Azok cseh katonák voltak!”

Iro: A német és cseh katonák egymásra löttek.

Brzeznowski: És a német katonákat jól kiporolták.

Fürk: Mäskor majd magát fogják kiporolni.

D'Angeli (olasz) kijelenti, hogy az olaszok a nyelvügyi bizottság kiküldése mellett fognak szavazni abban a feltevésben, hogy a nyelvügyi bizottság egyetlen nyelvet sem fog állami nyelvnek elismerni.

Bulat (horvát) azt mondja, hogy a dalmátok a bizottság kiküldése mellett fognak szavazni, de ragaszkodnak ahhoz, hogy Dalmáciában a horvát nyelv legyen a hivatalos nyelv.

A tárgyalást itt megszakítják.

Az elnöki bejelentések közt van Kronawetter sürgös indítványa, amely szerint gróf Badenit volt miniszterelnök vád alá helyezendő, mert a „Reichswehr“ című újságra ráköltött állampénzeket, továbbá a Verkaufl sürgös indítványa, amelyben felszólítja a kormányt, hogy a gabonavámok felfüggesztése ügyében haladéktalanul tárgyaljon a magyar kormányval. (Erre a tárgyalásra az osztrák kormány, mint azt lapunk más helyen megírjuk, már kiküldötte egyik meghívottját. Szerk.)

Az amerikai háboru.

(Távirati tudósítások.)

Hiteles és pontos távirati értesítés úgy a harcztérről, mint Madridból és New-Yorkból alig érkezik, minthogy a táviratokat erősen megcenzurázzák.

A Spanyolországból érkező hírek azonban mind arról tanuskodnak, hogy a helyzet a spanyol félszigeten rendkívül válságos. Az élelmiszerek módfelett megrágultak s ennek következtében nagy a nyomor különösen az alsóbb néposztályok körében. A lakosságot a kenyérgkérdés jobban bántja, mint a háboru. Az egész országban napirenden vannak a zavargások s a lakosság több helyen összetűzött a katonasággal. Emiatt már több helyen kihirdették az ostromállapotot.

Manillából semmiféle hír sem érkezett eddig, minthogy a kábelt úgy az amerikaiak, mint a spanyolok átvágták. Igen valószínű azonban, hogy úgy a spanyol flotta, mint az amerikai hajóraj koncentrálja magát s döntő ütközetre készül valószínűleg Porto-Rico előtt.

A mai napról szóló távirati értesüléseink a következők:

Forongás Spanyolországban.

Madrid, május 5.

Egész Spanyolországban nőttön nő az izgatottság, melyet nagyobbreszt nem is a háboru veszedelmre, mint inkább az élelmi szerek rohamos megrágulása idézett elő. Sok helyen a lakosság a kenyér-árak miatt összetűzött a katonasággal. A nép megrohanta a pék-üzleteket és a jezsuitakolostorokat. Valenciában és Ovideóban kihirdették a rögtönítélő bíraskodást. A gabona-vám eltörlését mindenfelé élénken sürgetik. Madridban Sagasta házat katonaság őrzi, szelében beszélnek, hogy a Sagasta-miniszterium beadta lemondását és a királyné Martinez Campost bízta meg a diktaturával. A lakosság állandóan tüntet Weyler tábornok lakása előtt. Ezenközben a hadügyi és tengerészeti miniszteriumokban szivet tépő jelenetek folynak le. Szülők, asszonyok és testvérek kétségbeesetten tudakolják a manillai hajórajjal elindult családtagjaik sorsát. A hivatalnokok minden kérdézősködésre csak azt válaszolják:

— Nem kaptunk hírt.

Madrid, május 5.

Drummond-Wolff angol nagykövet tegnap Madridba érkezett hogy Gullon külügyminiszterrel értekezék. Az értekezésnek nagy jelentőséget tulajdonítanak. A spanyol bank igazgatótanácsa a kormányhoz k

vényt intéz, hogy a papirospénz forgalmát 2500 millió pezetára korlátozza.

Madrid, május 4.

A kormány holnap a kenyérárak hallatlan emelkedése és az aranyági felszökkenése miatt a cortez elé törvényjavaslatot terjeszt a gabonakivitel megtiltásáról és a behozott gabona vámentességéről.

Don Carlos.

Brüsszel, május 5.

Don Carlos a „N. W. Tagbl.“ tudósítójának kijelentette, hogy a karlisták által előkészített zendülések híre koholt és alaptalan; Don Carlos maga utasította spanyolországi párhiveit, hogy amíg a háboru tart, ne okozzanak a régens-királynénak nehézségeket, hanem mindenki teljesítse a haza iránt való kötelességét. A herceg azt mondja, hogy első sorban hazafi s csak azután trónkövetelő.

Hírek Manillából.

Madrid, május 5.

Manillában úgy a szárazföldi hadsereg, mint a tengerészet el van tökélve arra, hogy hősi halált szenved hazijáért. Az ügyek további fejlődése attól függ, hogy a lakosság hogyan fog viselkedni. Ha a sziget lakossága Alejandro vezér szavára hallgat, aki egyelőre még egy amerikai tengernagyi hajón van és aki a lakosságot felkelésre fogja felbátorítani, akkor a spanyolok ügye teljesen el van veszve.

Madrid, május 5.

Az itteni hivatalos körök azt hiszik, hogy mivel a kábel át van vágva, csak hat nap múlva fognak a manillai eseményekről biztos értesüléseket kapni, a mikorra egy manillai hajónak Hongkongba való érkezését várják. Az amerikaiak is el vannak zárva a szárazföldtől, mert a spanyolok ugyanazt a kábelt másik helyen vágták át. Azt hiszik, hogy az amerikai hajók a tengeri harc alkalmával erősen megsérültek és hogy Manillát nem fogják tudni bevenni az amerikaiak.

London, május 5.

Madridból táviratozzák: Sagasta tegnap egy interviewelő előtt kijelentette, hogy a manillai erődítmények ellenállóképeségében feltétlenül bizik. Az amerikai flottának a manillai öbölbe való behajózását nem lehetett megakadályozni, mert a kikötő nagyon tágas, a tenger ott igen mély és a víz áramlata annyira sebes, hogy a kikötőt tengeralatti aknákkal nem lehetett megvédeni. A behajózás forszírozása egy csöppet sem lepte meg Sagastát.

Hírek Kubából.

Madrid, május 5.

Egy amerikai hajó, amely fegyverrel és lövészerrel van megrakodva, utban van a felkelők felé. Blanco marschal megszüntette a felkelőknek engedélyezett fegyverszünetet. (N. Fr. Pr.)

A kubai parlament megnyitása.

New-York, május 5.

Mint a „New-York Herald“ Havannából jelenti, Blanco tábornok tegnap a konzulok s a Havannában időző angol és francia cirkálóhajók tisztjei jelenlétében megnyitotta az autonóm parlamentet. Blanco tábornok felolvasta a régens-királyné üzenetét. Blanco tábornok kérdésére, hogy a tagok hajlandók-e esküvel megfogadni, hogy Spanyolország szuverenitását megvédelmezik és a királynak vakon engedelmeskednek, igenlően feleltek.

A hadihajók mozdulatai.

Páris, május 5.

A Havas-ügnökség lisszaboni jelentése is azt állítja, hogy a zöldfoki-szigetektől elindult spanyol hajóraj visszatért a spanyol partvidékre, hogy a Cadixnál levő hajórajhoz csatlakozzék, mire a két egyesült hajóraj az amerikai vizekre fog indulni.

Washington, május 5.

Sampson tengernagy a Havannától elvont hajórajával elindult és Porto-Rico előtt

várja a spanyol flotta megérkezését. Itt nem hiszik el azt a lisszaboni hírt, hogy a spanyol flotta Cadixba visszatér.

Berlin, május 5.

Washingtonból érkező táviratok szerint az amerikai hadvezetőség nem hiszi, hogy a Kap-Verdi-szigetek mellől elindult spanyol hajóraj visszafordult volna Cadix felé. Itt először megvárják az erre vonatkozó autentikus értesüléseket és csak azután támadják meg Kubát. Sampson tengernagy hír szerint szén és elcség szerzése miatt ment el Kubáról. Porto-Rico meghódítása után valószínűleg nyílt tengeren összeütközik a spanyol hajóhad. Ez az utóbbi hír annál valószínűbb, mert 3 amerikai hadihajó Rio de Janeiroból északi irányban nyílt tengerre ment.

New-York, május 5.

A New-York előtt álló kalauz-csónakok parancsot kaptak, hogy minden este Sandyhookba evezzenek és hajnalig ott horgonyozzanak, mert attól tartanak, hogy a spanyol hajóhad, ha elfogná a kalauz-csónakokat, a kalauzokat halál-fenyegetéssel arra kényszerítené, hogy a hajóhadat a kikötőbe vezessék.

A szerény Unio.

New-York, május 5.

A „New-York Tribune“ washingtoni értesülése szerint a tengerészeti kormányzat körében komolyan foglalkoznak a Kanári-szigetek elfoglalásának tervével. Másrészt — a „World“ washingtoni jelentése szerint — Mac Kinley elnök egy vele baráti viszonyban levő személyiséggel folytatott beszélgetése közben kijelentette, hogy a háborut nem akarja hódító-háborúvá tenni. Amellett van, hogy az Egyesült-Államok megfelelő kárpótást kapjanak a háboru által okozott vagyoni és vérvesztéseikért és nem kíván országokat szerezni.

Elfogott kém.

New-York, május 5.

Az az ember, akit Philadelphiában a „Saint Paul“ cirkálóhajó fedélzetén kémkedés gyanuja miatt letartóztattak, kijelentette, hogy osztrák alattvaló; midőn azonban nevét kérdezték, azt mondta, hogy Howard Hannan-nak hívják. A mikor megmotozták, a „Saint Paul“ belsejének rajzát találták nála.

A háboru áldozatai.

London, május 5.

A „Tribune“ san-franciscoi távirata szerint a Mary-szigeten levő arzenál parancsnoka tegnap a tengerészeti miniszteriumtól titkos jegyű táviratot kapott, amely szerint Dewey tengernagy Hongkongból küldött táviratában az amerikaiak veszteségét Manillánál 50 halotttra és 100 sebesültre becsüli. A „Concorde“ és „Petrell“ hajók megrongálódtak és pedig a fedélzetükön. Dewey továbbá a sebesültek elszállítására egy hajót, valamint 2000 embert és három hónapra való élelmiszert kért.

Az elfogott posta.

New-York, május 5.

A „World“ key-westi távirata jelenti, hogy a postát, amelyet az „Argonauta“ szállított, tegnap részben megvizsgálták. Fontos információkat találtak, amely szerint Kuba nyugati részén a spanyol hadsereg összevonására tesznek előkészületeket. Megerősítést nyerne a Havannában uralkodó inségről szóló hírek. A hajó postaszállítmányát Washingtonba küldik, hogy ott pontosan megvizsgálják. A nevezett lap jelenti, hogy Blanco tábornok a sziget különböző részében táviró-vezetéseket csináltat.

Fiumében szorult amerikaiak.

Fiume, május 5.

A fiumei kikötőben ma a „Norma“ amerikai yacht kikötött. A hajónak Weawen kapitány a parancsnoka s a tíz tagu hajószemélyzeten kívül két amerikai utas is van a yachton. A parancsnok egyelőre nem mer Gibraltár felé hajózni, mert attól fél, hogy a spanyol hadihajók elfogják.

Porto-Rico megtámadása.

Washington, május 5.

Több szenátor, akik ma reggel McKinley elnökkel beszéltek, azt állítják, hogy nagyon valószínű, hogy Porto-Ricot negyvennyolc óra alatt elfoglalják. Már kiadták a parancsot a támadásra.

TÁVIRATOK.**Változás a bajor trónon.**

Frankfurt, május 5. A „Frankfurter Zeitung”-nak táviratozzák Münchenből: Itteni nagyon jól értesült politikai körökből az a hír szivárgott ki, hogy az udvarnál egész komolyan számolnak egy természetes trónváltásnak nem távoli eshetőségévei.

A birodalmi gyűlés berekesztése.

Berlin, május 5. A birodalmi gyűlés holnapi berekesztése nagy ünnepélyességgel megy végbe a királyi várban. Vilmos császár elrendelte, hogy valamennyi Berlinben tartózkodó aktív tábornok, ezredes és ezredtulajdonos, valamint az ezeknek megfelelő katonai rangban álló tengerésztisztek teljes díszben megjelenjenek.

Gróf Schulenburg temetése.

Lemberg, május 5. Nagy katonai pompával ment végbe ma délután gróf Schulenburg tábornagy hadtestparancsnok temetése. A temetésen Lipót Ferdinánd főherceg is megjelent.

A görög hadikárpótlás.

Athén, május 5. György király ma fogja aláírni a kölcsön kibocsátására vonatkozó dekretumot.

Zavargás a kenyér miatt.

Róma, május 5. A Stefáni-ügynökség jelentése szerint Livornóban ma a kenyérárak miatt tüntetés volt, miközben több péküzletet megtámadtak. A rendőrség széteszlatta a tüntetőket és a rendet ismét helyreállította. Urbánban szintén volt tüntetés. A többi tartományokban teljes nyugalom uralkodik.

Leugrott a templom tornyáról.

Berlin, május 5. Milánóból ma délelőtt a következő szűkszavú távirat érkezett ide: Egy előkelően öltözött ismeretlen ember ma a templom tornyáról leugrott az utcára. A szörnyű módon összezúzott holttestem épen a templom bejárata előtt feküdt, mikor az emberek ráakadtak.

A pestis.

Bombay, május 5. A múlt héten 263-an haltak meg pestisben. Az összes halálozások száma eddig 872, vagyis 55.66 százalék.

HIREK.**Az örök vándorok.**

Az elegáns butor kerüli a föltűnést, mint az elegáns ember. Fája, színe, aranyozása, egész köntöse nem ríki, híján van a tarkaságnak, mint egy grófnő az utcán. A ruha drága szövete és a pompás szabás nála is csak közletről látszik, sőt az elegáns butor pláne jól elszalmázva, sűrűre vászonba csavarva jár az utcán. Azonban oda is ritkán jut ki. Egészen jól érzi magát a hitbizományi paloták első emeletén. Még május elsején, augusztus elsején és november elsején sem kovályog az utcán.

A rongyos butor szintén kerüli a feltűnést, mint a rongyos ember. Ha a földhöz tapadt szegény évnegyedkor egy kézikocsin végzi el a szállító-iparosok munkáját, ha a szegény ember ilyenkor megteszi azt a göröngyös utat, mely az egyik pinczelakásból a másikba vezet, akkor ugyan mi van a kézikocsin?!... Mi volna egyéb, mint szalmaszák, párna, ágydesz-

kák, üstök, siró csecsemők és a nagy és vegyes halom alatt aztán jó mélyen a rongyos butor. Azt kitűnően eltakarja a lim-lom; május elsején, augusztus elsején és november elsején tehát a rongyos butor sem látszik az utcán.

Ez a dátum a középfaju butor birodalma. A tarka plüssel bevont ebédődiváné, az ugynevezett Prokrusztesz-diváné, amelyet sem ülésre, sem fekvésre nem használhatni, de amelynek azért minden polgári háztartásban meg kell lenni. Továbbá a kredencé, amely a foglalási jegyzőkönyvek szerint fényezett és háromajtaju szokott lenni, de titokban puha-fából készült és számos darabból van össze-nyezve, mert megmondta Szent István, hogy törekeny az egynyelvű állam. Hasonlóképpen a költőzködési dátum kizárólagos birtokában osztozik a márványtetejű mosdószekevény is, amit minden harmadnap gondosan be kell kenni brunolinnal. Még imitt-amott lehet egy-egy réz-ágyat is látni; rendkívüli események a művelt középosztályt ma már rézágyak beszerzésére kényszerítik. Tehát május elsején, augusztus elsején és november elsején ezek a középfaju butorok az utca, a hivatalnokcsaládok, a lateinerfamiák e banális butoraié. Budapesten több ezer hurczolkodás esik minden évnegyedre és ha például végignéztünk a költőzködő emberiség czókmókján ma vagy tegnap, mikor a hérbázak kapujában behordták meg kihordták a holmit, akkor bizonyosan azt látta minden ember, hogy nini, itt Budapesten nem is hurczolkodik más, csak a kishivatalnok meg a szegényebb lateiner-ember. Csupa középfaju butor, csupa középfaju butor! Az török, kopik, az csorbul ki, az bizonyítja, hogy a hurczolkodás tulajdonképpen egy tűzvész. Szezerbovszky Szaniszló nélkül. E szegény, ríki, sokat szenvedő butorok láttára a Dickens pöfeszkedő gyárosa is eszébe jut az embernek; a jóllakott parvenü, aki a „Karácsonyi ének”-ben így körholja a szegény napszámosokat:

— Pazarlók vagytok, a világ legnagyobb pazarlói. Mert paczalt esztek, pedig annak a fehérvetartalma háromnegyed részben elvész főzés közben. A bífetek fehérvetartalmából ellenben csak egy nyolczadrész vész el, tehát ti a paczallal hatszor annyit pazaroltok, mintha bífeteket emétek mindig...

A szegény kishivatalnokokkal, a szegény lateinerekkel és így csufolódhatnak az ember:

— Pazarlók vagytok, a világ legnagyobb pazarlói. Mert ezer forintért vesztek két szoba butort, mikor megházasodtok és az eltart két esztendeig. Ha ötezer forintért vettetek volna, az eltartana negyven esztendeig; tehát ezer forinttal négyszer annyit pazaroltok, mint ha ötezer forintért vettetek volna...

De a középfaju butor, az utcán látható olcsó elegancia nem ezt a kegyetlen élcelődést hívja ki. A középfaju butor, az imitált borszék, az olcsó plüssdiván nagyokat sóhaj, mikor a társzekerekről ledobálják. Mert nincs benne rejtett muzsikáló készülék, mint a svájci fauteuilokban, lágy akkordokra nincs berendezve, de mégis mintha beszélne a kapu alatt, az illető évnegyedkor.

— Mi vagyunk a légtutai, — mondja — mi, középfaju butor. Szállunk minden fertálykor, messze szállunk, Budáról Pestre, az illóittról a Gyár-utczába, keletről nyugatra, összevissza. Amerre urunk, a számtiszt, a könyvelő, vagy a szegény prókátor vezet. Mert urunk, a művelt, de szegény középosztály már két esztendeje keresi azt a városrészt, ahol a millennium alatt fölemelt házbéreket ismét

leszállították. Keres egy humánusabb érzésű háziurat a mostani hasonleső nyárspolgár helyett. Urunk továbbá közel akar lenni ahhoz a vásárpiachoz is, meg ahhoz a vendéglőhöz is, ahol a millennium alatt fölemelt árakat is ismét leszállították; mi középfaju butor, e nagy városban keresztül-kasul azért járunk. Vándor, ki erre jársz, állj meg a jövő fertálykor is és állj meg a fertályok végtelen sorozatában is, mindig és mindig látsz majd bennünket az utcán. Azt a városrészt, azt a piacot, azt a korcsmát, úgy látszik, az idők végezetéig hiába fogja keresni a mi urunk, a művelt, de szegény középosztály!

Lapunk mai száma 16 oldal.

— Személyi hírek. Kis-Jenőről táviratozzák, hogy József Ágost főherceg és neje a jubiláris kiállítás szombati megnyitásához ma Kis-Jenőre Bécsebe utazott. — Ferencz Ferdinánd főherceg ma Bécseből Pólába utazott.

— Nansen Bécsben. Nansen, a nagyhírű északi sarkutazó — mint levelezőnk írja — ma délután Bécsbe érkezett. Megérkezésénél előkelő társaság fogadta. A pályaudvaron voltak: Luenger polgármester, a két alpolgármester, gróf Wilczek, Payer északsarki utazó, Stáb lovag altábornagy, a bécsi katonai földrajzi intézet igazgatója. Gróf Wilczek érdekes beszédben üdvözölte Nansen, amelyben a bécsi tudományos világ rendkívüli örömet fejezte ki, amiért a hírneves utazót körében üdvözölheti. Nansen nagyon jó szinben van. Nejevel, Skars christianiai professor szép leányával jött az osztrák fővárosba. Holnap délelőtt kihallgatáson fogadja a király. Nansen Bécsről kedvezően nyilatkozott. Egyébként azonban nagyon tartózkodóan viselkedik. Alig hogy Nansen elhelyezkedett a szállóban, ahol lakása van; megjelent nála Stáb altábornagy és meghívta a királyhoz kihallgatásra. Egyidejűleg átadta neki a Ferencz József-rend nagykeresztjének jelvényeit is. Nansen szombaton két napra Pozsonyba utazik.

— A belgrád dalárda Debreczenben. A debreczeni városi dalárda egy év előtt óriási érdeklődés mellett hangversenyzett Szerbia székvárosában, Belgrádban. A szerb nemzeti dalárda most viszonozza a debreczeni dalárda látogatását és mint debreczeni levelezőnk jelenti, testületileg Debreczenbe utazik és ott a színházban hangversenyt rendez. A szerb dalárda Debreczen város vendége lesz. A közönség pedig ovációval fogadja a szerb nemzet dalos fiait.

— A megőrült énekes. Párisból írják lapunknak: Louis S. fiatal, 29 éves hangverseny-énekest, akit Belleville városának hangversenytermeiből nagyon jól ismertek, s akinek dalai hamar népszerűek lettek, tegnap este hirtelen ötlései roham lepte meg. A szerencsétlen ember mindenütt ellenséget látott, s afölötti félelmében, hogy rablók törnek be a szobájába, összes butorait VI-ik emeleti lakásának ablakából az utcára hajgálta. Nagy erőfeszítések után sikerült őt a kórházba szállítani.

— Halálozás. Mencez Rezső, volt negyvennyolczas hadnagy, a temesvári honvédegylet elnöke és a Temes-Béga-társulatnak röviddel ezelőtt nyugdíjazott főmérnöke, ma 69 éves korában Temesvárott meghalt. Az elhunyt a kulturális és társadalmi mozgalmakban előkelő szerepet játszott és a Béga- és Temes-völgyek árvédelmében is sok érdemet szerzett magának. — Keszlerfy János, a volt országos pénzügyigazgatóság nyugalmazott elnöke, ma kilenczven éves korában Budapesten meghalt. Az elhunyt a hatvanas években a főváros társadalmi életében előkelő szerepet játszott és mint a tiszavidéki társulat vezértestviselője nagy érdemeket szerzett a Tisza-szabályozás körül. Az utolsó években teljes visszavonultságban élt. Halálát nagyszámu család gyászolja. Temetése holnap délután öt órakor lesz.

— Lovagias ügyek. A magyar atletikai klubnak alelnökét a klub egyik volt tagja, Áldási Imre, nem régen alaptalanul megsértette és megtámadta. A klub választmánya erre Áldási klubtagok sorából kizárta. Ez ügyből kifolyólag lovagias ügy keletkezett Mészáros Tibor és Áldási

Imre közt. A segédek becsületbírósg egybehívását határozták el. A becsületbírósg Halasy Pál tábornok elnöklése alatt alakult meg s tagjai voltak Mészáros részéről gróf Bethlen András és Ivánka Oszkár országgyűlési képviselők, Áldási részéről gróf Vay Gábor és Seh Jenő tüzérezredvezetők. A becsületbírósg két napig ülésezett a nemzeti kaszinóban s tegnap este meghozta ítéletét, mely Áldásira lesújtó, amennyiben az ítélet kimondja, hogy Mészáros Áldásinak elégtételt nem adhat.

— A szociálisták a kórházakban. A mi szociálistáink élelmes emberek. Ezt nem egyszer fényesen bebizonyították. Az a találatosság azonban, amelylyel legujabban munkátlan társaik megélhetéséről gondoskodnak, igazán meglepő. A szociálista agitátoroknak egyik jelszavuk az: Az államnak kötelessége polgáraitól gondoskodni és ha nem tud munkát és kenyeret adni nekik, tartsa el őket! Igen, de hogyan? Mert hiszen az állam hamar gondoskodik bizonyos munkátlan embereknek a megélhetéséről. A mi szociálistáink azonban nem a rabkoszt után áhítóznak, ők a nyugodalmas életre, finom, gyöngéd bánásmódra vágyakoznak. Hol lehetne ezt könnyebben elérni, mint a kórházban. Az agitátorok tehát kiadták a jelszót, menjenek a munkátlan szociálisták a kórházba, ott majd gondoskodnak rólunk. Ha az egyik kórházban megunták őket, menjenek egy kórházzal odább! És a szociálisták lelkesen felkarolták ezt az eszmét és csakhamar megteltek az ország kórházai szociálistákkal. Végre is feltűnt a kórházi orvosoknak a sok egészséges beteg, vizsgálatot indítottak, amelynek eredménye az lett, hogy a belügyminiszter mintegy ötven embert — csupa szociálistát — egyszerre kitiltott az összes kórházakból és rendeletben hívta fel a hatóságok figyelmét a szociálisták üzelmeire.

— A sorozás eredménye. Május elsején ért végett a fővárosban a sorozás, mely csaknem két hónapig tartott. A katonai ügyosztály a részletes eredményt felterjesztette a honvédelmi miniszteriumhoz, mely a közös hadügyminiszteriummal egyetértőleg határozni fog a jövő hó végeig a besorozott ujonczállomány miként való megosztása fölött. A sorozás eredménye kielégítő s az idén is megmaradt a bevált hányad az évek óta szokásos százalék magasságában. Az idei fősorozásra 4800 hadkötelest hívtak föl s ezek közül 4344 megjelent, 456 pedig részint engedéllyel, részint anélkül elmaradt. A sorozó-bizottság e kvantumából összesen 1226 hadkötelest talált katonai szolgálatra alkalmasnak. És pedig az ujonczjutaléokra 1084 hadkötelest sorozott be, a póttartalékok pedig 142-t. Mindhárom korosztálynak több mint 25 százaléka vált be, ami teljesen kielégítő eredmény. Kedvező főként az I. korosztálybeliek beváltási százaléka, ami az idén 40 százalékos test ki. Az első korosztály e kedvező eredménye irányadó a főváros katonaszolgálati képességére, mert az átrostált II. és III. korosztály rendszerint kicsiny százalékos juttat, ami érthető is.

— Negresit vagy negrusit? Nem régen hírt adtunk róla, hogy a kis-zorlenzi (krasszörény megyei) községi bíró április 11-én a nemzeti színi lobogó helyett fekete zászlót tűzött ki a község házára, ami a jóra való román népet is felbánsította. Litsék Béla alispán Deschán aljegyzővel kiment Kis-Zorlenzre, hogy ez ügyben szigorú vizsgálatot indítsion. A bíró maga bevallotta, hogy tényleg kitűzte a fekete zászlót, de azzal mentegődött, hogy ezt csak félreértésből tette, mert nem jól olvasta a jegyzőnek írásban vett román nyelvű utasítását, mely úgy szólt, hogy „Stagul casa comunale negresit”, vagyis hogy április 11-én, a nemzeti ünnep alkalmából a nemzeti lobogót okvetlenül (negresit) tűzze ki. A „negresit” szót Olariu úgy olvasta, hogy „negrusit” (fekete) s ezért tűzte ki a gyászlobogót. Stopion Péter körjegyző, aki a kérdéses utasítást megírta, lehetségesnek mondta ezt a tévedést, mert Olariu bíró, bár nem nagyon művelt ember, eddig hazafiasan viselkedett.

— Elfogott hegedűtolvaj. Stuttgartból jelentük, hogy ott egy Bosch Antal nevű budapesti kereskedő, akit azzal vádolnak, hogy Londonban 80.000 márka értékű régi hegedűket lopott össze, elfogták. Az ellopott hegedűk közül hatot megtaláltak.

— Az utolsó mulatság. A Sátoralja-Ujhelyen állomásozó honvédezáslóalj egyik közlegénye, Palics Sándor, szilaj kedvében feltette magában, hogy — ha török-szakad — ő legalább egyszer éjfél fog mulatni. De ez elhatározása életébe került. Midőn ugyanis éjjel, hogy észre ne vegyék, a laktanya hátsó magas falán keresztül az udvarba akart jutni, a katonasor észrevette és ennek kiáltására Palics annyira megijedt, hogy a mélységbe esett és a szenvedett agyrázkódás következtében meghalt.

— Az akadémiából. A tudományos akadémia igazgató tanácsa ma délelőtt báró Eötvös Lóránd elnöklése alatt ülést tartott, amelyen Szily Kálmán főtitkár beemutatta a vasárnapi ünnepélyes közlésnek már ismert programját. Ezután a pénztárvizsgáló bizottság tagjai: gróf Széchenyi Béla, Thán Károly és a főtitkár tették meg jelentéseiket. Dr. Fejérváthy Kálmán ügyész az akadémia künnlevő alapítványairól referált. Végre kiegészítették az építészeti bizottságot és elintézték a folyó ügyeket.

— Méregkeverő szerelmes. Epinay-sur-Seinben, Páris mellett — mint Párisból írják — különös eset történt a napokban. Egy kishivatalnok feltűnően szép leányát folyton kísérette az utcán egy ismeretlen fiatal ember. A leány észrevette bolygóját, de ügyet se vetett rá. A fiatal ember később megtudta a leány címét és csaknem minden nap írt neki szerelmes ömlengéscsokk telj levelet, amelyeket a leány fölbontatlanul eldobott. Vagy egy hét előtt is írt egyet, ezt azonban mással cizmettette meg s a leány, semmit sem sejtve, fölbontotta a levelet és el is olvasta. Ebben megfenyegeti a fiatal ember a leányt, hogy elpusztítja az egész családot, ha nem hallgat rá és nem akar vele barátságba lépni. Sem a szülők, sem a leány nem vették komolyan a fenyegetést, negyednap azonban ebéd után mindnyájan olyan rosszul lettek, hogy orvost kellett hivatni. Az orvos kimosta a gyomrukát és konstataálta, hogy rézvitriol-mérgezés történt, még pedig — valószínűleg — bor által. A család tul van már a veszélyen. A hatóság szigorú vizsgálatot indított annak kiderítésére, hogy nem a toladó fiatal ember váltotta-e be ígérését? Ezt nagyon könnyen megtehet'e, mert a pincze mindig nyitva volt és a ház körül nem járatosak is hozzáférhettek a hordóban levő borhoz.

— Adomány a tűzkárosultaknak. A múlt hónapban történt, hogy nagy tűzvész pusztította el Rédhe községet. A lakosság nyomorba jutott és bizony nagyon rászorult arra, hogy jószívű emberek segítsenek rajtuk. Azóta kaptunk is mi kisebb-nagyobb segítséget és ma lapunk egy jószívű olvasója is pénzt küldött hozzánk a Rédhe tűzkárosultak számára. Molnár Ferenczné, Radich J., Bezdánban 23 forint 5 krajczárt gyűjtött a tűzkárosultak számára és mi ezt az összeget elküldöttük Rédhe segítségére szoruló lakosainak.

— A tolvaj nevelő. Néhány nap előtt megírtuk, hogy Oreskovics Amália, szerajevói születésű nevelő, aki Banert Aladár borkereskedőnél volt alkalmazva, ott nagyobb pénzösszeget lopott. Ebből a pénzből most nyolcezer forint megkerült. Özvegy Oreskovics Péterné, a nevelő anyja dobta el a pénzt a ház egy félreeső helyén akkor, midőn neszét vette, hogy a gyanyu leányára irányult. Oreskovicsné akkor itt járt Budapestben és még a leánya letartóztatása előtt utazott haza Szerajevóba.

— Öngyilkos főszolgabíró. Nigrovich Bertalan nyugalmazott főszolgabíró — mint megírtuk — tegnap a nyugati pályaudvaron, addig nem tudni miért, szublimátoldatot ivott. Bevitték a Rókus-kórházba. Táviratoztak Szolon lakó rokonainak. Ezek nemsokára be is jöttek a beteghez, de már nem volt eszméletnél s néhány perc múlva meg is halt. Höltestét kivitték a törvényszéki orvostani intézetbe, ahonnan boncolás után valószínűleg Szolra viszik s onnan temetik el.

— Razzia. Tegnap a keleti pályaudvar környékén razzia volt, mely alkalommal 17 foglalkozás nélküli csavargót állítottak elő. Hetet közülök szabadon bocsátottak, tíz ellen pedig megindították a kihágási eljárást.

— Égő tanya. Nyiregyháza i tudósítónk táviratozza: Szűnes Mihálynak a városához közel fekvő tanyája lángokban áll. A nyiregyházi tüzoltók kivonultak a tűzhöz. Az idő csendes. A tanyai épületek biztosítva vannak.

— Egy tizenhárom ellen. Pompás brigantincsinnyről adnak hírt Rómából. Grossetoban, a Róma és Livorno között elterülő mocsaras vidék legnagyobb helységében, vízvezetéket építettek. Építésközben differenciák merültek föl a város és az építő-vállalkozó közt, amely ügy aztán törvényszék elé került. A törvényszéktől kiküldött bizottság elnöke Romanin Jacur országgyűlési képviselő volt. A bizottságban az elnökön kívül még két mérnök volt és velük tíz munkás, összesen tehát tizenhárman voltak. Vagy husz kilométernyire Grossetótól, az Ombrone folyó partján megállapodott a bizottság és hozzáfogott a munkálatok megtekintéséhez. Alig fogtak hozzá a munkához, mikor egy fiatalember közeledett feljök, megáll előttük néhány lépésnyi távolságban, fölemeli a puskáját és teljes nyugodtsággal szól:

— Ha nem adtok ezer lírát, akkor lövök.

A bizottság tagjai és a munkások összenéztek. Ez a hallatlan vakmerőség megdöbbentette őket. Menekülésről szó sem lehetett, védskezni pedig nem mertek. Összetettek száz lírát és átadták a brigantinak. Ez megnézi a pénzt és dühösen rájuk förmed:

— Micsoda szemtelenség ez? Hogy merték ti nekem száz lírát ajánlani, mikor én ezret kérek? Te — szólt Jacurhoz — képviselő vagy, egyike azoknak, akik esztendőnkint harmincz-egyvenezer lírát zsebelnek be törvénytelenül. Add ide, te panamista, ami pénz nálad van. Add ide, amíg szépen beszéllek, mert ha megharagitsz, egy Ave Máriára való időt se hagyok, hanem rögtön lelőlek. A képviselő átadta a brigantinak minden pénzt, azután odább állhatott. Azután a két mérnökre került a sor, a munkásoknak azonban nem esett bántódása, Mikormár veszélyen kívül volt a bátor bizottság, megállott és összenézett.

— Nem álmodtunk? — kérdezte a mérnök. — Lehetséges volna, hogy egy ember így kifosztott volna bennünket?

Az üres tárczák megadták ezekre a kérdésekre a szomorú feleletet. A briganti, mikor készen volt a pénz megszámlálásával, megvetően kiáltott utánuk:

— Koldus népség! Mindössze csak hetszázötven lírajuk volt!

Titeket se foglak még egyszer megállítani!

A mérnökök visszatértek Grossetoba, hogy új pénzt szerezzenek. Visszamenni azonban egyik sem akar vitézkedésük helyére.

— Kiugrott az ablakon. Zágreből táviratozzák: Az országos színház tegnapi előadása alatt Swoboda fodrászt, aki a második emeleten a ruhátárban aludt, hirtelen felköltötték, mire ez félálmában azt hívén, hogy az ajtó előtt áll, felszalagította az ablakot és kiugrott. A szerencsétlen teljesen összezúzva holtan maradt a kövezeten.

— Pénz-statisztika. Az állami számvéviszék kimutatása szerint a 60 millió korona értékben vert ezüst egykoronásokból márczius végéig forgalomba bocsátottak 59.794.000 koronát, készletben maradt 206.000 korona. A 18 millió korona értékben vert 20 és 10 filléres nickel váltópénzből márczius végéig 17.984.800 korona értékűt adtak ki, a készlet tehát 15.700 korona értéket tesz ki, amely egészen 10 filléresekből áll. A 2 és 1 filléres bronz váltópénzek veretése még folyamatban van. Ez érmékből az 1892. évi XVIII. törvényozikk értelmében 7 és fél millió korona értékű verhető; márczius végéig kiveretett 4.718.845 korona 50 fillér értékű, a forgalomnak átadatott: 2.284.683 korona 11 fillér értékű és így készletben maradt még 2.454.162 korona 39 fillér értékű.

— Öngyilkosság. Öry József levai születésű 56 éves békocsissegéd ma délelőtt a naphegy-utca 22. szám alatti ház padlásán nedrágcsizjára felakasztotta magát és mire tettét észrevették, már halott volt. A szerencsétlen azért ölte meg magát, mert már régóta állás nélkül volt. Höltestét a boncoló-intézetbe szállították.

— **A czár árnyéka.** Egy veszélyes orosz zseb-
istálló, Ivanov Izidor, akit a kopenhági
rendőrség igen jól ismer, „a czár árnyéka” álnév
alatt szokta az orosz czári család tagjait „kísérni”
és így alkalommal gyakorolja nemes mesterségét.
Igy az elhalt III. Sándor czárt mindenhol elkísérte
és gyakran érkezett vele Kopenhágába is. Kitűnően
értett ahhoz, hogyan kell az ünnepiesen feldíszített
város zavarát felhasználni és a publikum zsebeit jó
eredményre megdézsmálni. S h. itt-ott elcsíptek,
megszabadulása után sietett felkeresni újból a
czárt. Először 1891-ben fogták el, de fogsága alatt
felgyújtotta a börtönépületet. Másfél évi fogság
után száműzték az országból. III. Sándor halála
után az özvegy czárnét tisztelte meg hű kíséretél-
vel. Midőn ez néhány hét előtt Kopenhágába érke-
zett, betoppant oda Ivanov is, ámde a rendőrség
azonnal felismerte és elfogta. Most a dán börtön-
ben bűnhődik a kitiltási parancs megszegése miatt.

— **Ahol sokat olvasnak.** Ujabbán New-Yorkban
adatokat tettek közzé az Egyesült-Államokban levő
könyvtárakról. Ez adatokból megtudjuk, hogy az
Egyesült-Államok Massachusetts nevű államában
van a legtöbb könyvtár, még pedig 212 könyvtár
2,760,000 kötetel, körülbelül 1233 kötet minden
1000 lakosra. Ezután következik New-Hampshire
állam 42 könyvtárral és 176,000 kötetel. Illinois
állam a harmadik helyen áll, szintén 42 könyvtár-
ral. Érdekes, hogy Massachusetts állam, jóllehet
oly sok és gazdag könyvtára van, soha sem kapott
nagyobb számú könyvajándékot, míg a többi állam
igen sok millió ajándékot kapott könyvtári czé-
lokra.

— **Linhart Vilmos festő műintézetét** ajánljuk
színházi díszletek, czimerek, kávéházi és egyéb festések
elkészítésére. Budapest, VIII., Hunyady-utca 27. Telefon.

— **Török Attila és társa, Budapest, IX., Ferencz-
kört 18.** ajánlják műtermüket mindennemű üvegfestési
és edzési munkák teljesítésére.

Napirend.

Naptár: Péntek, május 6. — Római kato-
likus: V. Pius pp. — Protestáns: Gotthárd. — Görög-
orosz (Április 24.) György. — Zsidó: Ijar 14. Cham
ljl. — Nap két: 4 óra 20 perczkor. — Nyugszik: 7
órákor. — Hold két: 7 óra 57 perczkor délután. —
Nyugszik 3 óra 47 perczkor éjjel.

**A közoktatásügyi miniszter fogad délután 4
órákor.**

**Az igazságügyminiszter fogad délelőtt 12
órákor.**

**A honvédelmi miniszter fogad délelőtt 12
órákor.**

**A horvát miniszter fogad délelőtt 8—10 óráig.
A tudományos akadémia igazgató-tanácsá-
nak ülése déli 12 órákor.**

**A központi választmány ülése a régi város-
házban délelőtt 11 órákor.**

**Nemzeti múzeum régiség tára nyitva d. e.
9—1 óráig. Többi tárai 50 krajczár belépő díj mellett
tekinthetők meg.**

**Iparművészeti múzeum és nemzetközi kiállít-
ás nyitva d. e. 9 órától 12 óráig és 2—5-ig.**

**Technológiai iparmúzeum délelőtt 9—1-ig és
délután 3—5-ig.**

**Természetrajzi gyűjtemények múzeuma
nyitva 10—12-ig. (Múzeum-kört 4.)**

Egyetemi könyvtár nyitva 8—12 óráig.

**Az új országház kupolacsarnoka megtekint-
hető 10—1-ig 50 krajczár belépődíj mellett.**

**Deák-mauzóleum a kerpesi-női temetőben,
nyitva este 6 óráig.**

**Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 órától
délután 1 óráig.**

**Ivasszi nemzetközi tárlat az új műcsarnok-
ban, nyitva 9-től esti 9-ig. Belépő díj 50 kr.**

**Rovargyűjtemény a nemzeti múzeumban
nyitva 9—1-ig.**

Chimay hercegné Budapesten.

Rigó Jancsi és világszerte híres szép ha-
rátnője, Chimay hercegné ismét Budapesten
van. Ma este tízedfél órákor érkeztek ide a bécsi
gyorsvonattal, épen mikor Ó-Budán Dankó Pis-
tának az 6. történetéről írott darabját tapsolták.

Rigó Jancsi és Chimay hercegné ma is a
régóta szerető jó barátok. A Rémi-szállodában vettek
szállást. A múlt esztendőben is ide szállottak s
most is abban az elsőemeleti erkélyes három szo-
bában laknak, amelyben akkor laktak. Lapunk egyik
munkatársa fölkereste őket és beszélt Rigó Jancsival.

— A hercegnével nem lehet beszélni —
mondotta — mert olyan pozícióban van,
hogy aligha fogadhatna el most valakit. Eltorodott
a hosszú uton (huszonnégy óráig ültek vonaton) s
alig várta, hogy megérkezzünk, rögtön lefeküdt. De

talán nem baj, itt maradunk vagy két hétig, az-
alatt talán ismét lehet szerencsénk. Alig fél órája,
hogy megjöttünk s máris annyian jöttek látogatónak,
hogy reggelig tartana, ha mindegyikkel találkozni
akarnék.

Ki is adta nagyörömet a vendégfogadó személy-
zetének, hogy tagadják el ittletöket. Mondják, hogy
csak a cselédek vannak még Budapesten, ők ma
guk pedig félnapra megszakították az utazást. A
kapu alatt azzal is fogadtak aztán minden. kérde-
zősködött, hogy a Rigó nagyságos ur és a Chimay
hercegné csak holnap reggel lesznek Budapesten,
mert Marchegg-nél kiszállottak a vonatból.

— Nyugodni akarunk, mondotta, elfütni vala-
hogy azt a két-három hetet, amelyet Budapestnek
szántunk. Azután elmegyünk Oroszországba s ott
talán hosszabb időt is töltünk.

— Azt mondják, hogy a hercegné valami
külföldi orfeummal tárgyalt fölléptetés végett!

— No, az igaz, hogy tengersokat összeirtak
rólunk az ujságokban. Különösen a francia lapok
valósággal versengtek a meseköltésben. Semmi
szükségünk ilyesmire nincs. Van még pénzünk elég,
amiből mint eddig, ugy ezután is rendesen fődöz-
hetjük kiadásainkat.

— Mégis mennyi jövedelme van most a her-
cegnének.

— Hamarosan nem is tudom. Elég az hozzá,
hogy annyi, amennyi kell. Most Afrikában voltunk.
Sokáig laktunk Alexandriában és Kairóban, össze-
véve majd hat hónapig s igazán jól mulattunk.
Találkoztunk magyarokkal is és K a m m e r e r
Ernövel például Kairóban többször együtt is
vadásztam.

Odalent a kapu előtt ezalatt egy sereg kávé-
házi vendég és járókelő verődött össze. Valamelyik
pinczér vagy szolga eldicsekedett az érdekes ven-
dégekkel és már látni akarták Chimay hercegnét.
Sűrű fátyolos, czifra ruhájú hölgy jött ki épen ak-
kor az étteremből. Azt hitték, hogy ez Rigó Jancsi
szépséges barátnője s megéljenezték.

A vidéki ujságírók helyzete.

A vidéki hírlapírók országos szövetsége má-
jus 8-án Temesvárott, a vármegye székházában
tartja évi rendes közgyűlését. Eddig 32 város saj-
tója jelentette be részvételét.

A közgyűlés egyik legfontosabb tárgya Uj-
l a k i Antal debreczeni lapszerkesztő azon indít-
ványára lesz, hogy a közgyűlés írjon fel az illetékes
miniszterhez, hogy a szövetség s különösen a
betegség- s nyugdíj-ügy államsegélyben való
részesítése iránt a törvényhozásban javaslatot
terjeszzen elő, vagy erről az állam költség-
vetés keretében gondoskodjék. Uj l a k i azzal
érvel, hogy a vidéki hírlapírói kar épen oly fontos
kulturális hivatást teljesít, mint a színészet,
ha tehát ez államsegélyben részesül, ugy az állam
a hírlapíróktól sem tagadhatja meg anyagi támoga-
tását. E szövetség főczélja a betegség- és a vi-
déki hírlapírók nyugdíj-ügye. Ez pedig két oly in-
tézmény, mely legalkalmasabb arra, hogy a hírlap-
íróknak, ki oly exponált állásban szolgálja a közér-
deket, a jövő biztonságának tudatát megadja.

A hírlapírói kar meglepéssel tekinthet
vissza azon munkára, melyet a millennárius ünnepsé-
gek sikere érdekében végzett. Mindenütt a hírlap-
írói kar egyik zászlóvivője a nemzeti eszmének.
Kétszeres fontossággal bír e kar működése nálunk,
hol az ország sok területén a nemzetiségiekkel
szemben folyton résen kell állaniok.

A vidéki sajtó a vidéki központokon a me-
gyei és a városi élet és a társadalom körében fel-
mérülő oly helyi eseményeket, melyek nemzeti
szempontból jelentőséggel bírnak, csak az illető
helyi sajtóban tárgyalhatja kellő alaposággal, mely
a helyi viszonyokat ismeri.

Ebben rejlik a vidéki hírlapírók működésének
nagy fontossága a magyar nemzeti konszolidáció
tekintetében. Állami érdek tehát, hogy a hírlapírók
szövetsége fennálljon, virágozzék és különösen ne-
mes céljait, a betegség- és nyugdíj-ügyet kiél-
gítő módon szervezze. Ujlaki azt állítja, hogy a
vidéki hírlapíró hasonlíthatatlanul többet küzd, mint

a vidéki színész, akinek néha mégis vannak jó napjai
is. Mert azonkívül, hogy a vidéki hírlapíró működé-
sének a nemzeti eszme szempontjából speciális és ha
szabad mondani, talán nagyobb jelentősége van, mint
a színész működésének, nem lehet szem elől tévesz-
teni, hogy a vidéki hírlapíró folytonos munkával is
csak a létezés minimumát szeresheti meg. Pedig
szorgalmas, ideális, példás, hazafias érzelmű mun-
kás kar ez, amelynek minden egyes tagja a magyar
kultúra, a magyar nemzeti érdek katonájának tartja
magát.

Nem a kormánytól, hanem a magyar nemzeti
államtól kérünk és várunk támogatást.

A vidéki sajtó nagy érdeklődéssel tárgyalja
Uj l a k i indítványát.

A ferenczrendiek reformja.

A római pápa követe, P. F l e m m i n g Dávid,
aki, mint jeleztük, azért jár most Magyarországon,
hogy megnyerje a magyarországi ferenczrendiek
XIII. Leó pápa reformjának, tegnapelőtt Kolozvá-
rott járt és ott az erdélyi ferenczrendiek házfőnökei
előtt újból nyilatkozott a rend reformjáról.

Kolozsvári nyilatkozatai, a magyar sajtónak
szóllottak, mely szerinte képtelen híreket közölt
addig a rend reformjáról.

Nem áll szerinte az, hogy a magyar provin-
ciákat mintegy ki akarja éheztetni e reformokkal a
római kuria és oda cselez velök, hogy kevesen
maradván bent a rendben, a magyar zárdák va-
gyonait Rómába vigya és ott a maga céljaira
használja fel.

A czél e reformokkal csak az, hogy ép ugy,
mint más országokban, Magyarországon is Szent
Ferencz szabályai szerint éljenek a rend tagjai,
mert itt azoktól az idők folyamán igen sokban
eltértek.

Igy szigorú szerzetesi életet kell folytatniok.
Vagyonnal közölök senki se bírhat, pénzt magával
nem hordhat. Meg kell tartaniok azt, amire fogá-
dást tettek: a szegénység, tisztaság és engedelmes-
ség hármasságát. Hordaniok kell szent
Ferencz ruháját, tehát a fekete színű helyett a
kávébarna színű öltönyt, viselniök kell a hajkoro-
nát, fölötté a kamaurát, otthon fapapucsban kell
járniok. Alsó ruhát, fehérműt mindenki viselhet,
a zárdán kívül fapapucs helyett cipőt vagy csiz-
mát hordhat. A rendtartomány pénze, vagyona itt
marad, tehát nem vándorol ki Rómába, idegen
szerzetes nem fogja betenni Magyarorszába a lá-
bát, hogy itt megtelepedjék. Nem csak azért, mert
ezt a szentszék nem akarja, hanem azért sem,
mert — P. Flemming szerint — minden igaz
ferenczrendi szerzetes egyuttal jó hazafi is, aki
hazáját semmi áron el nem hagyja, hanem a saját
népe, saját honfitársai között akar és fog egyházá-
ért, hazájáért dolgozni és fáradni.

Rómába csak azokat a növendékeket viszik,
akiket, mint tehetségesebbeket a rendtartományok
kormányai oda küldenek, hogy a római Collégium
generáléban magasabb kiképeztetést nyervén, idehaza
majd mint theologiai tanárok működjenek. Az ilyen
növendékeket a szegényebb rendtartományokból
ingyen fogja kiképezni Róma és csak a tehetőseb-
bek fognak fizetni növendékeikért annyit, amennyit
akarnak.

Ezek azok az intézkedések, amelyeket Róma
életbe akar léptetni, de ezeket is csak a jövő
generációnál és azoknál a jelenben, akik azt önként
elfogadják.

P. Flemming e nyilatkozata nagy jelentőség-
gel bír. Róma tehát még sem hajtja végre reform-
jait ugy, amint tervezte. Enged és csak azt hono-
sítja meg, ami észszerű és Magyarországon kereszt-
ülvihető.

Abban ugyan nagyot mond P. Flemming Dávid,
hogy a ferenczrendiek Szent Ferencz regulájához
fognak visszatérni, mert ez lehetetlen. E szerint
ugyanis még a zárdák sem bírhatnának tulajdon
vagyonnal. Már pedig Magyarországon majdnem
minden ferenczrendi zárdának van fekvő birtoka.
A ruházat, színére nézve pedig semmi direktívát
nem ad Szent Ferencz regulája, sőt egyenesen
megengedi, hogy azt a kor, hely és időhöz mértan
váltostathassák.

S hogy ma kék, vörös, fekete és kávébarna színű ruhát is viselnek a világ különböző tájain lakó ferenczesek, ez csak azért van, mert az alapító szabályai nem tiltják ezt, sőt arra egyenesen jogot adnak.

A fehér-ruha-viselést az ézszerűség parancsolja, hogy megengedjék Magyarországon, bárha a rend regulája ezt nem engedi meg, mert az ketős-referendaris-elést ír elő. És itt az alsó reverenda volna hivatva arra, hogy pótolja a fehér-ruhát. Róma tehát itt is engedett, mert a rend regulájával szemben konzessziókat adott.

P. Flemming különben tüntetőleg igyekezett kimutatni Kolozsvárott, a magyarok iránt való rokonérzetét és minden alkalmat megragadott, hogy ezt tanúsítsa,

Igy a tiszteletére rendezett lakomán beszédet mondott, amelyben többek között ezeket a kijelentéseket tette:

„Kedvvel és örömmel jöttem Magyarországra, amelyet gyermekkorom óta szeretek és érdeklődöm iránta; mert tudom, hogy a kereszténység előharcosa volt.

Nemcsak nem félelemmel, hanem bizalommal jöttem ide, ahol a vallás és honszeretet összeforrva él és élni fog rendünk tagjainak szívében is. Mert a jó keresztény, a jó szerzetes, a jó ferenczrendi hitének és hazájának áldozza életét. És amidőn ő szentsége a rend megújulását óhajítja, az alázatosság és szerénység, a szeretet és szegénység szellemében, az alvernoi szentnek, a mi alapítónknak szellemében, nem is tudom elgondolni, miként lehet a legjobb kívánságát a hazafisággal, a honszeretettel ellentétbe helyezni. Az igazi szerzetes valódi hazafi, mert az életével a működésével használ hazájának, miként azt azok az országok tanúsítják, merre rendünk elterjedt.

Viruljon tehát a megújulás lelke közöttünk, éljen és viruljon a magyarországi rend, és a ti szép hazátok: Magyarország!”

A római generális követe angol ember. Ő is az őszön került Rómába, mikor Magyarországból P. Tamás Alajost, a Kapisztánról nevezett tartomány főnökét Budáról Rómába rendelték. Atyja az angol közoktatásügyi miniszteriumban magas állást viselt és kitűnő tudós volt. Egyik fivére jelenleg angol tábornok, a másik pedig szintén, mint ő, ferenczrendi szerzetes. P. Flemming különben kitűnő tudós, a rend római Collégium generál-jában a bölcsészet és a biblicum tanára s egyúttal jeles szónok, aki, mint beszédéből is kitűnik, ért hozzá, hogy hallgatói lelkét megnyerje.

Annai tény, hogy kolozsvári nyilatkozatai után, a rend tagjai nem a szigorú reformátort, de a bölcs intézkedőt látják benne; mert bizonyos, hogy itteni enuncziációi már a Rómából kapott újabb utasításokra vezethetők vissza. Ez pedig azt jelenti, hogy a tervezett szigorú reform nem hajtatik végre teljes szigorral Magyarországon soha.

Egy női rendnek ünnepe.

Évről-évre nagy pompával ülik meg Bécsben a csillagkereszt-rend ünnepe, mely női rendnek legmagasabb védőasszonya Erzsébet királyné és császárné.

A rend tagja csak az arisztokráciához tartozó férjes nő, vagy özvegy lehet — kivételképen alapítványi hölgy is — ki a főtételnél nyolcz anyai és négy anyai őst tartozik kimutatni, ugyszintén azt, hogy férje már kamarás, vagy ha nem, mellékelni annak ősi próbáját, bizonyítva vele, hogy képesítve van az említett udvari méltóság elnyerésére.

A rend alapításának a története is nagyon érdekes.

Eleonóra, III. Ferdinand császár hitvese, egy 1668-ban, a bécsi Burgban támadt tüzvészély alkalmával majdnem életét veszítette.

A lángok már a császárné hálószobájáig csapódtak, mikor megmenekült, de összes drágasága odaégett.

A nagyon vallásos uralkodóné minden kincsét közt legjobban sajnált egy kis keresztcsékét, mely aranyfoglatban volt és az üdvözítő keresztfájából lett volna állítólag faragva. Ötnap múlva azonban, a pernyés dűledékek alól, egészen váratlanul megkerült a drága ereklye.

A császárné mód nélkül megörült, herczeg Fridrik Fülöp pedig, az akkori bécsi érsek, szent gyűlést

rendelt a kereszt magmaradása módjának a kinyomozására.

Napokig tartott a gyűlés, míg végül a szent-azék abban állapodott meg, hogy a keresztnek csuda által kellett épen maradnia a lángok között.

A császárné aztán, hogy ennek az esetnek emlékét örökre fentartsa, alapította a keresztcsékék rendjét, még pedig oly határozással, hogy annak mindenkor az uralkodó császárnék legyenek védőasszonyai.

Mária Terézia különös fényvel ülette meg a csillagkereszt-rend ünnepe, mindig május 3-án, a Szent István-templomban, és ő volt az, aki tulajdonképen sok magyar főrangú nőt is vezetett ki a rendbe, hogy a magyar nemzetet ezáltal is lekötelezze.

II. József császár tíz éves uralkodása alatt már sokkal egyszerűbbek voltak a rend ünnepei. A vallási dolgokban is minden fényt és pompát kerülő, minden felekezet iránt egyformán igazságos nagy császár nem szerette a cifraságokat, és ahol csak lehetett, kerülte.

Igy, midőn egyik kedvenc embere és intimsa: V... konziliárius említette volt egyszer előtte, hogy egy női rokona, egy született Teleki grófnő — ennek a családnak katolikus ágából — nagyon szeretne csillagkeresztcséke lenni, mosolyogva mondá: — Ha az a dáma másként derék és hivatását betöltő asszony, csodálom, hogy még olyan díb-dábságokon kapkod.

— Solche Nichtigkeiten — így mondotta németül a császár. V. konziliárius ezt szöszörint meg is írta rokonának, aki nem nyújtotta be aztán kérvényét a rend elnyerése végett.

Annál pazarabb pompával ülték meg II. Leopold idejében a csillagkereszt-rend ünnepe.

Leopold rendkívül szerette a külső fényt, neje pedig, Mária Lujza spanyol infansnő, kiválóan buzó és vallásos volt, minden pompás egyházi szertartásnak nagy barátja.

Egy 1791. május havában kelt levél, melyet egy nemes testőrző tiszt írt haza övének, így emlékezik erről az ünnepről:

— — A Keresztes Renden lévő Dámák' Inaspe ezen hónapnak 3-dikán fordult elől, melyen is huszonnegy új Tagokat méltóztatott felvenni Tsászárné ő Felségének, úgy mint a' kinek Személyében tiszteli a' Rend őltalmazó Asszonyát. Hatán az említett új Tagok közül Magyar Dámák, kiknek betses neveit le is írom, a' mint következnek: Pálffy Theresia Gróf-Asszony, Gróf Erdődy János Hitvese; Bathányi Julianna Gróf-Asszony, Gróf Berényi Hitvese; Kollegrádi Kollonits Marianna Gróf-Kisasszony, Monsi Fundátzió Lévő Dáma; Koháry Mária-Theresia Gróf-asszony, Gróf Haller Hitvese; Barkóty Theresia Gróf-Asszony, Gróf Illésházy Hitvese; Lichtenberg Mária-Franciszka Gróf-Asszony, Gróf Erdődy Károly Hitvese.

Korán reggel már paradéroztak a Regementek, pompás hintókon érkezék a' magas udvar, Pálffy Károly Cancellárius, a' nádor Ispán udvarát kormányozó General Báro Kempelen és több Fő-Uraságok. A' Szent-István templomal olyan dugva volt, hogy benne hely nem találtott.

Ferencz császár négy felesége közül csak három volt a csillagkereszt-rendnek védőasszonya, mert az első, Erzsébet, még 1790. február havában halt meg, néhány nappal József császár halála előtt, akkor ugyanis, mikor Ferencz még csak trónörökös volt.

V. Ferdinand császár és király neje, elődeihöz híven, rendesen személyesen jelent meg a rend ünnepe, valamint régebben, a rend jelenlegi védőasszonya, Erzsébet császárné és királyné is.

Néhány esztendeje azonban, mióta a felséges asszony, amennyire csak teheti, kerül a zajosabb reprezentációkat, azóta rendesen ennél az alkalomnál is helyettesítetteti szokta magas személyét.

A rendről írva, még megemlíjük pompás jelvényét, mely a következő: zöld zománcos, aranyfejú s arannyal fegyverzett kétéjú sas, melyre kék keresztben nyugró veres kereszt van illesztve, felette fehér zománcos szalagon a jelmondat: Salus et gloria. Az egész sötét keretbe van foglalva s a rend tagjai e jelvényt fekete szalagon, a halmezen viselik és ünnepe, rendesen május 3-dikán, mint a kereszt fölállításának napján ünneplik.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* A műbarátok estélye. A műbarátok köre ma fényes estélyt rendezett a Park-klubban. A klub nagy fényben ékeskedő helyiségei megfelelő milieut képeztek ahhoz az előkelő társasághoz, amely erre az estélyre összegyűlt. A soirée hangversenyyel kezdődött és műsorán, amelyet Hirsch Nellynek pompás rajza — egy lantot pengető muzsa — díszített, kizárólag elsőrendű nevek szerepeltek. Aggházy Károly, Hubay Jenő és Popper Dávid egy spanyol triót adtak elő a náluk megszokott briliáns modorban. Márkus Emilia Vörösmarty „Szép Honkát” szavalta az ő dallamos, megvesztegető organumával. Viharos tapsokkal halmozták el Popper Dávidot gyönyörű gordonkájátokáért, valamint Takáts Mihályt, az Opera kitűnő baritonistáját, énekéért. Az est piéce de resistance-a Saville asszonynak, a bécsi udvari Opera művésznőjének, közreműködése volt. Énekelt a Traviatából, továbbá dalokat Godardtól, Massenettől és Chaminade-tól mindent végtelenül finoman és hangulatosan. Hubay Jenő virtuóz hegedűjátéka, nemkülönbben Holossy Kornélia és Kelen Ida zongoraszáma méltó módon egészítette ki ezt a nagydistingváltságú hangversenyt. A szünet alatt páralanul gazdag buffét csábitotta az asztalok köré a közönséget. A hangverseny után kisorsoltak különböző műtárgyakat: festményeket, előkelő írók autogramjaival ellátott legyezőket, papírvágókat és egyéb kedves apróságokat.

* Lewinsky és a Nemzeti Színház. Lewinsky Józsefnek, a bécsi Burgszínház tagjának, a Nemzeti Színház igazgatósága és művészeti személyzete is küldött egy-egy koszorút. Festicus Andor igazgató a koszoruk átadására Sonnenthal Adolfot, a Burgszínház főrendezőjét kérte föl, aki a megbízásnak eleget tévén, levelet intézett Festicus igazgatóhoz. A levél magyarul így hangzik:

Mélyen tisztelt gróf ur!

A missió, melylyel engem kegyes volt megbizni, amellet, hogy Lewinsky mesterre, kollegámra, rendkívül megtisztelő, kitüntető figyelem a Burgszínházra nézve is, valamint művészi kollégái szíves kifejezése a koszorú-küldemény is, melylyel magyar nemzeti színházi művésztársaink megleptek. Lewinsky személyesen fogja, míhelyt félig-meddig lélegzethez jut, köszönetét tolmácsolni, addig is fogadja ön, mélyen tisztelt gróf ur, valamint a magyar Nemzeti Színház egész művészi személyzetét az ünnepeletről, valamint mindnyájunk nevében szívből fakadó köszönetünket. Kiváló tiszteletet kifejezése mellett Sonnenthal.

Az ünnepeletről művész, Lewinsky maga a következő sürgőnyt intézte ma Festicus igazgatóhoz:

Fogadja, mélyen tisztelt uram, legbensőbb köszönetemet a kitüntetésért, amelyben részesíteni kegyeskedett. Lewinsky.

* A két tacsó. A Népszínház szombati újdonságából, Decourcelle látványos színművéből, holnap délelőt 10 órakor lesz a jelmezes főpróba. A darab 8 képből áll. A darabhoz új dekorációk készültek, melyek közül különösen érdekes a színpadon folyó csatorna képe, a tolvajtanya és a két tacsó hálószobája. Az utóbbi nem festett dekoráció, hanem valódi szövettel kárpitozott szoba.

* Huszezer kamélla. Duse, Eleonora Lissabonban vendégszerepelvén, az utolsó estén a „Kaméllás hölgy”-et játszotta. Ebből az alkalomból huszezer kaméllát kapott. A portugál királyné a művésznőnek virághoktrétát küldött, amelynek manchettáját a királyi korona ékesítette. Elküldte neki továbbá arczképét autogrammjával.

* Országos zeneakadémia. Az országos zeneakadémia szombaton, e hónap 7-én, este 7 és fél órakor hangversenyt rendez. A műsoron Henselt C-moll versenyművének két tétele, Brahms vonós hatosa és Schubert-Liszt vándor-ábrándja szerepel.

* A „Takácsok” Párisban. A cenzura végre megengedte a párisi Théâtre Antoine-nek, hogy a Hauptmann-féle „Takácsok”-at nyilvánosan előadhassa. Eddig csak azt engedték meg, hogy a darabot két estén át bemutathassa a színház bérlőinek. Most a nyilvános előadások nagyban folynak.

* **Chimay hercegné a színpadon.** Az ó-budai Kieftalndy-színházban ma este premiére volt. D a n k ó Pistának „Czigányszerelm” című népszínművét mutatták be, amelynek meséjében nem nehéz ráismerni a Rigó János és Chimay hercegné történetére. Egy Lajos nevű cigányról van benne szó, aki Párisban egy szép grófné rózsaszín hálójába került. Mire visszatér hazájába, ki van vetkőztetve puritán erkölcséből. De végül mégis az erkölcsi eszme szolgálatába áll és az a cigányasszony, akivel éveken át együtt élt és akit utóbb hűtlenül elhagyott, hites felesége lesz Isten és emberek előtt. A szerző különben azzal az általános szózáttal fordul a cigányokhoz, hogy a jövőben az asszonnyéppel ne éljenek többé vadhá-zasságban, hanem menjenek szívök választottjaival a pap és az anyakönyvvezető elé. A darabnak ez a morális tendenciája részben kibékít az újdonság számos fogyatékoságával, de még több rokonszenvet biztosítanak a szerzőnek azok az igazán szép nóták, amelyeket a „Czigán-szerelm”-hez írt. A színház egészen megtelt pesti ismerősökkel és jóbarátokkal, akik a népszerű dal-költőt többször a lámpák elé szólították. Egy nem-zetiszín szalagos hatalmas babérokoszorúval is meg-lepték. Az ó-budai színtársulat tagjai a darabot teljes ambícióval játszották. Megjegyezzük, hogy a darab hősnéjének főrangú ideálja, a grófasszony, aki a Lajos cigánynyal együtt jön Magyarországra, egész este nem mutatkozik a színpadon, hanem — künn tartózkodik a pályaházban.

FŐVÁROS.

(Az ó-budai választás.) A központi választ-mány ma délelőtt ülést tartott, abból a czélből, hogy a székes főváros III. választókerületében szük-ségessé vált időközi országgyűlési képviselőválasztás iránt megtegye az intézkedéseket. Kimondták, hogy a választás május 12-én hetedikén, kedden lesz a „Korona”-vendéglőben. A választás elnöke: Végh János, helyettes elnök idősb Halász Gyula, jegyző: Gyulányi Adolf, helyettes jegyző: dr. Botzenhardt János.

(A katonai kaszinó.) A katonai tudományos és kaszinó-egyesület arra kéri a fővárost, hogy no-venember elseje után még egy félesztendeig a Károly-kaszárnyában maradjon, mert az új kaszinó-helyiség az idén nem készül el. A tanács mai üléséből azt javasolja a közgyűlésnek, hogy ingyen engedje át a helyiséget s csak a kaszinó helyisége után járó adót fizesse az egyesület.

(A víz-óra.) A mai közgyűlésnek a vízóra volt a fő tárgya. A vízvezetési szabályrendelet egyik szakasza értelmében a vizet fogyasztó ipari, vagy gyári üzemekbe, szőlőültetvényekbe és házikertekbe a víz csak vízmérő órák alkalmazásával vezethető be. Minthogy azonban egyes háztulajdonosok nem engedik a vízmérő órák föllállítását, a tanács a következő határozatot kimondását ajánlja a közgyűlésnek:

Abban az esetben, ha a hatóság valamely ingatlanban a vízmérő óra kötelező alkalmazását kimondja s az a háztulajdonos vonakodása miatt föl nem állítható, az illető tulajdonos annyiszor-amennyiszor 20 forinttól 100 forintig terjedhető pénzbírság megfizetésében marasztal-landó el.

Polónyi Géza inkább általányt fizettette a gyárosokkal s nem zaklatná őket a vízórákkal. Fektor Ferencz, Heltai Ferencz, Virava József, Kasics Péter és Halmos János felszólalása után a többség Polónyi Géza javaslatát fogadta el.

(A tanácsból.) A főváros tanácsa ma délelőtt tartott ülésén a következő ügyeket intézte el: A fővárosi kiállítási csarnok bérletjének megengedték, hogy zencsarnokot építsen. Elhatározta a tanács, hogy a második kerületi távolléti-kirendeltségnek 24 ezer forint költséggel új kaszárnyát épít. A Falnay-féle alapítványt a tanács Szibbe Katiczának s Weisz Annának adta. A szeretetházaknak és árvaházaknak majális ünnepségre ötven forintot szavaz-tak meg. Wulff Ede czirkusztulajdonos arra kérte a fővárost, hogy a mutatóványai után az öt százalékos járulékot általányban fizethesse. A tanács a kérelmet elutasította. A tanács tudomásul vette a népszínműbizottság jövő évi költségvetéséről, amely szerint a kiadás 29.492 forint, a bevétel 23.700 forint. Az alapnak 27.000 forint vagyona van.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Uj bíró. L a n g e r Jenő, volt nagy-kikindai királyi alügyész már elfoglalta bírói állását a budapesti törvényszéknél s ma mint szavazó, már részt is vett egy vágtárgyaláson.

— Az országos képtár tolvaja. Dr. L e n k e i Bélát, a képtolvaj orvost a törvényszék tudva-levőleg egy-estendei börtönre ítélte. Ma foglal-kozott ezzel a bűnperrrel a királyi tábla, de nem hozott ítéletet, mert a törvényszéknél hiányosan szerelték föl az iratokat. Lenkei most Bécsben van, ahol két estendei súlyos börtönre ítélték.

— Orvosság helyett mérég. Abban a bűn-perben, amelyet P e r d i c s k a Ottó tragikus halála miatt M e s k ö gyógyszerészesség ellen indítottak, F e l l e t á r Emil országos művegyész már beküldte véleményét a törvényszéknek. E szerint Perditka halálát kétségtelenül a Landau-gyógyszertárból kapott chlorsavas káli idézte elő. A vizs-gálóbíró e véleményét, valamint a vizsgálat többi iratait érdemleges indítványtétel végett ma áttette a királyi ügyészséghez.

— Brunkaláné bűnpere. Brunkaláné jogi kép-viselője az igazságügyminiszterhez beadványt inté-zett, amelyben azt kéri, hogy függeszse föl a büntetés végrehajtását a pörújítás dolgában hozott végzés jogerőre emelkedéséig. Az igazságügyminisz-ter a kérvényt véleményezés végett átküldte az ügyészséghez, mely bőven indokolt véleményében azt vitatta, hogy a budapesti büntető-törvényszék 1895-ben amikor Brunkaláné és társai pörújításért folya-modtak, úgy végzett, hogy a pörújítási nyomozat befejeztéig a kuria ítéletének végrehajtását felfüg-gesztzi; ámde akkor, amikor a perújítási kérvényt elutasította, az ítélet végrehajtását felfüggesztő ko-rábbi végzést hatályon kívül helyezte. A törvény-szék ily körülmények között nem is határozhatott a halasztás kérdésében; a vádlottak csak felebbe-zés útján kereshetnek orvoslást a törvényszék el-utasító végzésével szemben s így az ügyészség a büntetés végrehajtásának újabb elodázását nem javasolhatja. Hir szerint az ügyészség már fel is hirta Brunkalánét és társait, hogy büntetésük meg-kezdése végett a záros határidő alatt jelentkezzenek.

— A nádudvari zendülés. Pünkösdi második napján lesz egy éve, hogy Nádudvar községben az ottani munkások, amiért három társukat a szolgál-bíró ki akarta tolonczoltatni, fellázadtak s a zen-dülés véres kimenetelű lett. A csendőrök fegyverei-kezt használták s egy ember holtan, nyolcz pedig súlyosan sérülve maradt a helyszínen. A debreczeni törvényszék ez ügyből kifolyólag az ügyészség in-dítványára a zendülők közül hatvanötöt a büntető-törvénykönyv 171. §-ába ütköző izgatás vétsége miatt vád alá helyezte.

— Primadonna és színelgazgató. K r e c s á n y i Ignác színelgazgató Pozsonyban működő társulatá-hoz ötszáz forint havi fizetéssel primadonnának szerződöttette Ö r l e y Flórát, aki el is utazott Poz-sonyba. Gyöngélgédő állapotban érkezett s így föl-sam akart lépni; az igazgató biztatására azonban mégis bemutatkozott a közönségnek. Játéka nem tetszett Krecsánynak, aki nem késelt kijelenteni, hogy a primadonna játéka színtársulata igényeinek meg-nem felel. Ö r l e y Flóra betegségével mentegőzött; fel is mutatott egy orvosi bizonyítványt s kérte Krecsányit: engedné meg neki, hogy egészsége helyreállításával újra föllépjen, amikor is késznek nyilatkozott játékat egy választott bíróság ítéletének alávetni. Az igazgató nem teljesítette kérését, mire a primadonna pert indított ellene 6000 forint anyagi és 12.000 forint „erkölcsi” kár megtérítése iránt. A budapesti törvényszék a napokban foglalkozott ezzel az ügygyel és a prima-donnának egy hónapi díjat: ötszáz forintot ítélte meg.

— A vagyonos osztály ellen. Esküdtszéki tár-gyalás volt ma a törvényházban. A királyi főügyész-lázítás miatt fogta pörbe Svén yi Gusztávot, aki a „Nova Doba” című szerb újságban két lázító cikket közölt a vagyonos osztály ellen. „A harc kezdete” című közleményben azt írta többek között, hogy a tőkepénzes rablógazdaság következményei már mutatkoznak Magyarországon, iszonyatosságuk teljességében. „A városokban — ugymond — ezren és ezren éhezve; munka nélkül csatangolnak az utcákon s a legtermékenyebb vidékeken éhen hal a nép.” Cikkét azzal végzi, ho-

„mi forradalmi párt vagyunk, s mi célunk a harc!” Ilyen tendenciája van a főügyészség által inkriminált másik közleménynek is, amelynek fel-írása: „Testvérek! közeledik már a z idő! Tette föl! Az esküdtszéki tárgyaláson Z s i t v a y Leó elnökölt; a főügyészséget C h u d o v s z k y Géza alügyész képviselte. Svén yi Gusztáv szobrászességét az elnök kérdésére kijelen-tette, hogy az inkriminált cikket írta, s azért a törvény előtti felelősséget elvállalja. A bizonyító eljárás befejeztével a közzévaló Svén yi Gusztávnak megbüntetését kérte. Az esküdtek nem találtak izgatást az inkriminált cikkekben, s a vádlottat hat szóval hat ellen nem vétkesnek mondották. E verdikt alapján a sajtóbírószág Svén yi Gusztávot fölmentette.

— A 165-dik szakasz. A budapesti törvény-széknél az utóbbi időben megint felszaporodtak azok a bűnperek, amiket a rendőrség panaszára indítanak meg hatóság ellen elkövetett erőszak miatt. Alig mulik el hét, hogy a törvényszék folyo-sóit el ne árasztanak a 165-ik szakaszban körülírt cselekményt bizonyítani akaró rendőrök. Ma is dol-got adtak a büntető bíróságnak. Ugy történt a dolog, hogy egynéhány regruta vígan énekelve haladt végig a budai főúton s utközben beléköltöttek egy kocsisba. V a r g a Pál rendőr közbelépett s a duhajkodó regru-tákat be akarta kísérni a kapitánysághoz. Ehhez a jelenethez érkezett a pesti oldalra igyekvő negyvenhét regruta, akik látván, hogy bajtársaik veszélyben fo-rognak, segítségükre siettek és megakadályozták, hogy azokat bekisérjék. Erre aztán nagy zenebona támadt. Egész csapat rendőr sietett V a r g a Pál segítségére s akiket a tömegből összefoghattak, azokat följelentették hatóság ellen elkövetett erő-szak miatt. Ily előzmények után került ma tizenhét vádlott a bíróság elé. A törvényszék azonban egy-nek kivételével valamennyit fölmentette. Weigand Mártont elítélték nyolcz napi fogházra, mert a rendőrt egy tégladarabbal néhányszor megütötte. A királyi ügyész az el-ítélt javára fölbezzett.

A gavalléroskodás vége.

A törvényszéki rovat olvasói bizonyára jól ismerik L a z a r o v i t s Mihályt, a néhány év előtt elhunyt szeredistyei nábob fiát, aki a legutóbbi idő-ben hol a rendőrséget, hol a törvényszéket foglal-koztatta, egyszer mint panaszos, máskor mint vád-lott. Lazarovits Mihály három estendő alatt körül-belül 850.000 forintnak hágott a nyákára. Örült módra költekezett. Azt beszélik róla, hogy egy or-feumi divának 1500 forintos új ruháját dirib-darabra tépte csak azért, hogy másnap egy 2000 forintos ruhát rendelhessen. A gavalléroskodásnak az lett a vége, hogy a csinos külsejű, megnyerő modoru fiatal ember teljesen elzüllött. Eleinte ugy akart pénzhez jutni, hogy egynéhány uzsorást, aki őt megsarcolta, pénze egy részének visszaadására kényszerítette s mikor ez a forrása is kiapadt, a bűn örvényére lépett. A budapesti törvényszék e napokban helyezte őt vád alá okirathamisítási büntetése miatt.

K o h n Simon ékszerészről 1050 forint értékű ékszer vásárolt és hamis váltóval fizetett. Két huga: L a z a r o v i t s Olga és Aranka nevét hamisította a váltón. Talán ez a bűnpere volt az oka annak, hogy Lazarovits Amerikába vitorlázott. C s a l á s miatt is volt ellene bűnvádi eljárás folyamatban a budapesti törvényszéknél. O r d ó d y Ferencz eren-csi földbirtokos panaszolta be, de a törvényszék e panasz dolgában megszüntette az eljá-rást. A vádhatározat ezt az érdekes családi ügyet következőleg ismerteti:

Ordódy Ferencz erencai földbirtokos azt pa-naszolta, hogy 1895. február vége felé megismer-kedett Boschán Vilmosmal, aki Lazarovits Olga sze-mélyében egy fényes pártit ajánlott neki. Azt be-szélte, hogy a leánynak 250.000 forint vagyona van, külső megjelenése pedig a lehető legkelleme-sebb. E leírás után Ordódy máris beleszeretett Lazarovits Olga-ba s alig várta, hogy megismerked-jék vele. Márczius harmadikán Boschán kíséretében elutazott Szeredistyre s meglátván a leányt, a leg-ünnelesebb formában fölegénynek nyilvánította ma-

gát. Pár héttel ezután Boschán, Lazarovits és Olga kisasszony meglátogatta Ordódyt a birtokán s ez alkalommal Lazarovits Mihály azzal a sürgős kéréssel fordult hozzá, hogy írjon neki alá egy ötezer forintos váltót, melyet Budapesten eszkömpáltatni fog. Boschán megjegyzésére, hogy a váltó uzsorások kezébe kerülhet, Ordódy két rossz közül a kisebbiket választotta s Lazarovitsnak készpénzben 1500 forintot adott kölcsön.

Ettől fogva Ordódyt hol táviratban, hol levélben majd Budapestre, majd Bácsabé és Szeredistyére hívták s minden alkalommal pár száz frtot elkértek tőle kölcsönbe. Husvét táján pedig Boschán Lazarovics Olgának értékes ajándékot vásároltatott a boldog vőlegényével, akinek ez az ismeretsége összesen 8000 forintjába került. Amikor aztán a házasságra került volna a sor, a kisasszony kijelentette, hogy ő nem megy Ordódyhoz. Megszomorodott szívvel fordult ezek után Ordódy a büntető törvényszékhez, csalással vádolva Boschán Vilmost, továbbá Lazarovits Mihályt és Olgát. A csalást abban látja, hogy a vádlottak vőlegényként szerepeltették, noha tudták, hogy a házasságból nem lesz semmi.

A törvényszék azonban erre a vádra vonatkozólag megszüntető határozatot hozott, azzal a megokolással, hogy Ordódy maga beismerte, hogy Lazarovits Olga neki megtetszett s hogy komolyan foglalkozott a házasság tervével és így ha adott is Lazarovits Olgának ajándékot, azt csak a saját elhatározásából és korántsem a leány ravasz fondorlata következtében adta.

SPORT.

+ Elmaradt tornaverseny. Mint pozsonyi levelezők értesít, a pozsonyi, győri és soproni tanterületeknek pünkösdre Sopronban tervezett tornaversenye elmarad, mert a soproni középiskolák ifjúságán kívül mindössze csak két tanintézet jelentkezett még a részvételre. A rendező-bizottság tehát arra kéri a közoktatásügyi minisztert, hogy halaszta a versenyt szeptemberre.

+ A kanca-díj. A május 12-én futandó 20.000 koronás kanczdíjra a következő háromévesek maradtak állva:

Véletlen	Weatherbound
Pótlék	Wilful
Billnitz	Komámasszony
Busserl	Prosa
Tick-Tack	Etuska
Francia Mulató	Nyilván
Elly	Virginie
Forgószél	Longchamps
Cousine	Nur Neuna.
Menyecske	

+ Magyar lovak az Unionban. A német Unionra, melynek 20.000 márkás díját már több ízben nyerték meg magyar lovak, most volt a bánatjelentés. E klasszikus versenyre a következő magyar lovaknak van indulási jogosultságuk: President, Pavolin, Eigentlich és Sorgenkind. A graditzi porosz királyi főménes e futamban öt legjobb háromévesével van képviselve.

+ A Szent István-díj. Az augusztusi meeting főfutama, a 60.000 koronás Szent István-díjra a napokban voltak a bánatjelentések. Állva maradtak a következők:

36 Sylvestar	36 Táltos
56 Ganache	36 Áruó
36 Mindig	36 Komámasszony
36 Szózat	56 Fondor
36 Gagerl	36 Vigéc
36 Billnitz	56 Meridián
36 Busserl	36 Spinstor
46 Lobogó	36 Doris
36 Badacsony	36 Katerfi
36 Wis Seide	36 Toll
46 L'Astro	36 Jurátus
36 Crampon	36 Órdur
36 Doge	36 Lulu
36 Menelik I.	36 Selig Reicher
46 Hampton Dals	36 Makó
36 Plittus	36 Eigentlich
46 Haza	36 Shannon

A pozsonyi lóversenyek.

(Második nap.)

Gyenge mezőnyök, kisszámú közönség, favoritok győzelme jellemzik a mai pozsonyi versenyeket. A Dunai-díj gátversenyben Eglamour megismételte tegnapi győzelmét. A vert mezőnyben volt Trivial is. Úgy látszik nyomta a súly. A hőlgyek-díját az általunk iselölt King Amphion nyerte meg

Bumdiöh ellen: az Igen-akadályversenyben pedig az általunk győztesnek jelölt Grobian volt első.

A részletes eredmény a következő:

I. Eladók versenye. Díj 1300 korona, távolság 2000 méter.

1. Abonyi A. Eikonogen 72 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta Hummel.
2. Gróf Pejacevich Margit A. 62 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta Gömörly.

Bírói ítélet: Igen könnyen nyerve. Totalisateur: 5:6.

II. Óvári-díj. Díj 1200 korona és tiszteletdíj, távolság 1600 méter.

1. Draher A. Zopf 67 kilogramm, lovagolta herczeg Taxis.
2. Gróf Kinsky Zdenko Blizsard 67 kilogramm, lovagolta gróf Kinsky T.
3. Gróf Lodron-Paride Tömörd 74 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta Waclaviczek.

Futottak még: Gróf Eszterházy D. Lelencz 69 kilogramm, lovagolta gróf Pejacevich. Báro Korb-Weidenheim Etoie 73 kilogr., lovagolta Mr. Brook. Dr. Russo E. Lord Bob 67 kilogramm, lovagolta Kreutzbruck.

Bírói ítélet: Küzdelem után 1 hosszal első, 2 hosszal harmadik. Totalisateur: 5:11.

III. Dunai-díj. Díj 3000 korona, távolság 2400 méter.

1. Gróf Orsich P. Eglamour 64 kilogramm, lovagolta Mr. Brook.
2. Gróf Kinsky Zdenk Haza 62 kilogramm, lovagolta Buckenham.
3. Herczeg Taxis Trivial 72 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta Kovács.

Futottak még: Gróf Eszterházy Ledér 62 kilogramm, lovagolta Csompóra. Gróf Schönborn F. Harmat 56 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta Salter.

Bírói ítélet: Könnyen öt hosszal első, 3 hosszal harmadik. Totalisateur: 5:12, helyre 25:44 I., 25:44 II.

IV. Hőlgyek díja. Gátverseny. Díj 1200 korona és tiszteletdíj, távolság 2800 méter.

1. Gróf Schönborn T. King Amphion 71 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta báró Eitz.
2. Draher A. Bumdiöh 71 kilogramm, lovagolta herczeg Taxis.
3. Gróf Kinsky Zdenk Magyarárd 70 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta gr. Kinsky F.

Futott még: Gróf Orsich Water Lily. 72 kilogramm, lovagolta tulajdonos.

Bírói ítélet: Könnyen két hosszal első, két hosszal harmadik. Totalisateur: 5:10, helyre 25:31 I., 25:37 II.

V. Igen akadályverseny. Handicap. Díj 1800 korona, távolság 3200 méter.

1. Báro Korb-Weidenheim Grobian 64 kilogramm, lovagolta Mr. Brook.
2. Mr. Red and Blue Ontario 62 kilogramm, lovagolta Kovács.

Bírói ítélet: Mindkettő kitört, de Grobian lovasa hehozta. Totalisateur: 5:8.

VI. Bucsú handicap. Díj 1200 korona, távolság 1200 méter.

1. Draher A. Domina 64 kilogramm, lovagolta herczeg Taxis.
2. Lovag Waclaviczek Valerie 71 $\frac{1}{2}$ kilogramm, lovagolta tulajdonos.
3. Dr. Russo E. Gambler 62 kilogramm, lovagolta gróf Chorinsky.

Futottak még: Báro Korb-Weidenheim Passe la main 69 kilogramm, lovagolta Mr. Brook. Gróf Pejacevich Ózi róza 65 kilogramm, lovagolta Horthy Sz. Chernel Gy. Csece 62 kilogramm, lovagolta Gömörly. Burghardt A. Menelik 61 kilogramm, lovagolta báró Eitz.

Bírói ítélet: egy hosszal első, egy hosszal harmadik. Totalisateur: 5:11, helyre 25:31 I., 25:34 II., 25:44 III.

KÖZOKTATÁS

A tudományegyetem ünnepe. A budapesti tudományegyetem e hónap 13-án megünnepli újalakításának 118. évfordulóját. Az ünnepet délelőtt 10 órakor az egyetemi templomban istentisztelet nyitja meg. Azután 11 órakor az új városbáz díszteremben ünnepies közgyűlést tart az egyetem. Az ünnepi gyűlés tárgyai: I. „Az egyetem emelkedésének külső tényezői”, ünnepi beszéd, mondja dr. Herczegh Mihály, az egyetem rektora. II. A pályamunkák rövid bírálata és a pályanyertesek neveinek kihirdetése dr. Zsögörd Benő jog- és államtudománykari dékán által. III. Az egyetem rektora kiosztja a pályadíjakat.

Felvétel a tanítóképzőbe. A máramaros-szigeti állami tanítóképző-intézet I. osztályába az 1898/99-iki iskolaévre olyan növendékeket vesznek fel, akik négy középiskola sikeres elvégzéséről nyilvános iskolai bizonyítványt mutatnak fel, vagy pedig megfelelő előképzettségüket a felvételi vizsgálaton igazolják. A beiratkozási óhajtok kellelőleg felszerelt folyamódványait június 18-ik napjáig küldjék be az állami tanítóképző-intézet igazgatóságához.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. A pénzügyminiszter a ráczkevei kir. adóhivatalhoz Lányi Sándor gőlnicbányai adóhivatali díjas gyakornokot adótitzté ideiglenes minőségben; Mattyasovszky Zoltán adóhivatali gyakornokot adótitzté ideiglenes minőségben; az alsó-dabasi kir. adóhivatalhoz Tóth Rezső veszprémi pénzügyigazgatósági díjas számgyakornokot adótitzté ideiglenes minőségben; a veszprémi kir. adóhivatalhoz Nagy Lajos veszprémi lakost adótitzté ideiglenes minőségben; a dévai pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvédséghez Vrallovich Géza eperjesi lakost segélydíjas számgyakornokká ideiglenes minőségben; a segesvári kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvédséghez Nagy Dénes m. kir. posta- és távirada-gyakornokjelöltet pénzügyi számgyakornokká ideiglenes minőségben; ifj. Murányi Udón számgyakornokjelöltet ideiglenes minőségű m. kir. számgyakornokká nevezte ki a lévai m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvédséghez; Bruckner Antal, László József és Gebay Brunó, a pénzügyminiszterium elnöki irodájának könyvműködésében alkalmazott napidíjasokat ugyanoda könyvműködésükre, nemkülönb Teller Ignác, Blaha Ferencz, Zahurek József, Deutsch János, Ohlidal Adolf és Kiss Ferencz ugyanott alkalmazott napidíjasokat ugyanoda könyvműködésükre; a kereskedelemügyi miniszter ifjabb Hegedűs Sándor okleveles mérnököt fizetésellen miniszteri mérnöké; a budapesti itélőtábla elnöke dr. Fertsek Gyula államtudor tiszteletbeli szolgabíró a budapesti kir. itélőtábla kerületére ideiglenes minőségű díjas joggyakornokká; Bernhard Károly ügyvédjelölt a budapesti kir. itélőtábla kerületére díjas joggyakornokká nevezte ki.

Magyar név. Kiskoru Unterberger Simon, József, Dávid (Dezső) és Jakab ungvári lakosok Szabóra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

Árverések a fővárosban. Pécsi Manó ingóságai VI. Andrassy-ut 19. és 25. május 6. Goitein Zsigmond ingóságai VII. Rottenbiller-utca 37/b. szám, május 6. Kiss Gábor ingóságai VII. Dohány-utca 92. szám, május 6. Czeizler Zsigmond ingóságai VI. Eötvös-utca 6. május 6. Adler Dávid ingóságai VII. Murányi-utca 30-32. szám, május 7. Eckstein Jónás ingóságai VII. Stefánia-ut 9. szám és Dohány-utca 68. szám, május 7. Kövesi Nándor ingóságai VII. Erzsébet-körut 27. szám és VII. Hungaria-körut 237. szám, május 7. Somossy Károly ingóságai VI. Nagymező-utca 17. szám, május 6. Klein Márton ingóságai VI. Izabella-utca 85. szám, május 12. Maurer Gyula ingóságai VIII. Szűz-utca 9. szám, május 6. Frim Antal ingóságai VIII. Új-vásártér 24. szám, május 6. Fukátsch Venczel ingóságai VII. Kazinczy-utca 8/b. szám, május 7.

NYILT-TÉR.

Luxus-kirándulás Konstantinápolyba.

Indulás május 28-án

a magy. kir. államvasutak városi menetjegyirodájának vezetése alatt.

Részletes programok fentvezett hivatalnál (Budapest, Hungaria-szálló) díjmentesen kaphatók.

Columbia-kerékpárok.

Meteor-kerékpárok.

Nagy kerékpáriskola.

Kitűnő mesterek Villanyvilágítás.
Fodor Károly és társa

Aréna-ut és Lendvay-utca sark.
Villanyos-vasút megállók helye.

Hirdetmény.

A felszámolásban levő VIII., IX., X. ker. takarékpénztár r.-t. tisztelt részvényesei ezennel értesítetnek, hogy a f. hó 6-én megtartott közgyűlés jóváhagyásával a takarékpénztár részvényeire egyenként 20 frt, azaz husz forint visszafizetés folyósított. Ezen részfizetés f. hó 6-tól kezdve a Belvárosi takarékpénztár r.-t. nál (IV. Koronaherczeg-utca 8. sz.) felvehető, még pedig az eredeti részvények felmutatása mellett, melyekre a teljesített fizetés bálygezővel feltüntetendő. A részvények konszignációval nyújtandók be, mely a Belvárosi takarékpénztárnál kapható.

A Budapest, VIII., IX., X. ker. takarékpénztár r.-t. főszámláló bizottsága.

Nagy helyiség

1-6 emeleten, mely egy nagy terem és több szobából áll, augusztus 1-ére kiadó. Különösen alkalmas irodának, divatszalonnak, műhelynek, egyleti helyiségnek, vivóteremnek, magániskolának, vagy nagy lakásnak. Bővebbet a kiadóhivatal utján tudhatni.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

Páris, május 5. (Bankkimutatás.) A pénzforgalom aránya az érczkészlethez 82.16 : 100. Kamatok és leszámítás jövedelme 778.000 frk. Érczkészlet (ezüst) + 2.468.000 frk. Váltótárca — 64.775.000 frank. Államkincstári követelések 53.379.000 frank. Magánkövetelések — 37.017.000 frank. Érczkészlet (arany) + 1.872.000 frank. Előlegek arany rudakra + 36.590.000 frk. Jegyforgalom + 36.590.000 frank.

New-York, május 5. (C. T. B.)

	május 5. cents	május 4. cents
Buza májusra	145	
„ júliusra	109 ³ / ₄	
„ szeptemberre	91 ¹ / ₄	
Tengeri júliusra	39 ⁷ / ₈	

Chicago, május 5. (C. T. B.)

	május 5. cents	május 4. cents
Buza szeptemberre	85	83 ¹ / ₂
Tengeri szeptemberre	35 ⁵ / ₈	35 ¹ / ₂

A gabonavámok.

(Távirati tudósítások.)

A gabonárák emelkedése a legutóbbi hetekben a kontinentális ipari államokban aktívul tette a gabonavámok ideiglenes felfüggesztésének kérdését. A francia kormány volt az első, amely a gabonavámok időleges megszüntetését rendeleti uton dekretálta. A német szociáldemokraták hasonló intézkedést követeltek a birodalmi kormánytól, amely azonban — amint alanti tudósítónk jelentik — a kívánságot a mezőgazdaságra való tekintettel teljesíteni nem hajlandó. Ausztriában is folyik az agitáció abban az irányban, hogy a monarchia az aratásig függeszse fel a gabonavámokat és e tekintetben számítanak Magyarország engedékenységére. Alighanem rosszul számítanak, mert semmi okunk sincsen arra, hogy amugy is szinylődő mezőgazdaságunkra rázudítsuk az amerikai és orosz konkurencziát, az osztrák fogyasztás olcsóbb el látása érdekében. A gabonavámok ügyében vett értesüléseink a következők:

A német birodalmi gyűlésen a kormány ma nyilatkozott abban a kérdésben, hogy mit tart a gabonavámok felfüggesztéséről. A nyilatkozatra a birodalmi kancellár nevében Thielman államtitkár válaszolt a szociáldemokraták e részbeni interpellációjára. A nagyérdemű nyilatkozat, amely sok tekintetben ráillik a mi viszonyainkra is, így hangzik:

A kancellárnak nincsen szándékában, hogy lépéseket tegyen a szövetségi kormányoknál a gabonavámok lezárítása vagy megszüntetése iránt. 1891. tavaszán a maiakhoz hasonló körülmények között ugyane követelésekkel állottak elő; a megelőzően Richter indítványát a gabonavámok lezárítása és később teljes megszüntetése iránt a birodalmi gyűlés nagy többséggel elvetette. A gabonárák hullámszáma azóta megmutatta, hogy a birodalmi gyűlés elutasító magatartása volt a helyes, mert már egy év múlva az árak rohamos esése behizonyította, hogy az ár emelkedés 1891-ben tisztán bizonyos körülményeknek egyszeri összetalálkozására volt visszavezetendő, nem pedig arra, mintha a gabonatermelés föltételei állandóan kedvezőlen körülmények közé jutottak volna. Még nagyobb joggal tulajdoníthatók a mai nagy árak múló körülmények összetalálkozásának. Mert nagy különbség van az 1891-iki és a mai viszonyok között. Akkor kedvezőlen termékek következtében attól kellett tartani, hogy abszolút hiány fog beállni a világszükséglet fedezésénél a gabonatermelőkben, míg most az aggodalmakat voltaképpen csak az idezi elő, vajjon az amerikai gabona kellő időben lesz-e kézhez kapható. A buza ára jobban emelkedett, mint a rozsé, amely az 1891-iki magasságot most távolról sem érte el. Az aggodalmak az amerikai kikötők hadi sára miatt tulzottak, mert még akkor is — amint látni lehet — a legutóbbi események után nem valószínű — ha az Egyesült Államok atlanti-tengeri

kikötői ostromzár alá kerülnek, az ut még mindig nyitva marad Kanadán és a Szent-Lőrincz folyón keresztül és ezen az úton a gabona Európába akadálytalanul szállítható. Oroszország egyes részeiben hiány mutatkozik ugyan, de a beérkezett jelentések szerint az ország más részében nagy tartalékkészletek vannak. Semmi sem mutat arra, hogy oly súlyos éhínségtől kelljen tartani, mint az 1891-iki volt. Különben élénk emlékeztetben van még, hogy mily meglepő gyorsan heverték ki ott még az 1891-iki nagy éhínséget is. Az az eshetőség tehát, hogy a gabona-árak mai magassága maradandó lesz, ma ép oly kevésbé fenyeget, mint ahogy nem következett be 1891-ben. Már pedig az az intézkedés, hogy az árak múló emelkedése miatt a vámokat lezárítsuk, vagy éppen sággal megszüntessük, homlokegyenest ellenkezők a kormányoknál és a birodalmi gyűlés nagy pártjainak ama törekvésével, hogy a földmives-lakosság gazdasági helyzetét javítsuk. A vámtételek múló megváltoztatása nem valami tetemesen tenné olcsóbbá a kenyeret, ellenben súlyosan megkárosítaná, tekintettel a most érvényesre a mezőgazdaságot. Nyerni csak a kereskedők nyernének ez által és az a körülmény, hogy az árak csökkenésével, az új termékek betakarítása után, a vámokat ismét föl kellene emelni, tagkaput nyitna a legégszertelenebb spekuláczióknak. Ha a kormányok az árak minden emelkedésénél meg akarják vonni a mezőgazdaságtól a vám-védelmet, akkor az ellenkező, sajnos, már tapasztalt esetben, tudniillik szokatlanul alacsony árak bekövetkezése esetén, nem lehetne elutasítani a mezőgazdaságnak azt a követelést, hogy akkor biztosítsa a kormány a mezőgazdaságnak a minimális árat is. Az utolsó évek alacsony árait mezőgazdaságunknak el kellett viselnie, méltatlan és igazságtalan dolog volna tehát, ha ennek fejében most nem élvezhetné a magasabb árakat is, amelyek különben aligha fognak huzambos ideig a mai magasságban megmaradni. Különösen a rozs ára nem olyan, hogy a német nép ama részének, amely keze munkájára van utalva és amelynek bérei 1891 óta valóban nem szállottak le, lehetetlenné volna tette a megélhetése. Gabona-vámaink fontartása senkit sem fog a birodalomban komolyan megkérdőjelezni, de lezárításuk vagy megszüntetése oly következményekkel járna a mezőgazdaságra nézve, amelyekért a felelősséget magára vállalni a birodalmi kancellár nem hajlandó. Még csak azt akarom világosan és határozottan megjegyezni — végző beszédét az államtitkár — hogy ez a kijelentés természetesen csak oly viszonyokra vonatkozik, amelyek ezidő szerint áttekinthetők. Ha lényeges változások következnek be, akkor a kormányok újra fontolóra fogják venni a kérdést. Az államtitkár hozzátette még, hogy ugy Amerikában, mint a szent-pétervári német főkonzul április 16-iki jelentése szerint Oroszországban is elegendő mennyiségben van kenyérre való gabona. Arról tehát, hogy gabonában abszolút hiány lenne, szó sem lehet. Az árak emelkedésének a bekövetkezett háború az oka. A legújabb hírek után azonban be kell látni, hogy ez az állapot nem lehet tartós.

Bécsből jelenti levelezőnk, hogy a gabonavámok megszüntetésének kérdésével élénken foglalkozik minden párt, különösen tekintettel arra a körülményre, hogy ugy Francia-, mint Olaszország már elrendelte. Majdnem valamennyi párt követeli a vámoknak a közel jövőben leendő megszüntetését. Parlamenti körökben azt beszélnek, hogy maga az osztrák kormány is hajlandó a vámokat hamarosan megszüntetni, azonban ehhez szüksége van a magyar kormány hozzájárulására. Holnap a képviselőházban e kérdés felett valószínűleg érdekes vita indul meg, amely alkalommal a kormány erre vonatkozó nyilatkozatot fog tenni.

Stybrál osztályfőnök a „N. W. Tagblatt” jelentése szerint ma Budapestre utazott, hogy a magyar kormányval a gabonavámok esetleges megszüntetése végett tárgyaljon.

Ipar és kereskedelem.

Északmagyarországi kőszénbánya-részvénytársaság. A legutóbbi napokban az északmagyarországi kőszénbánya részvénytársaság részvényei érzékeny árcsökkenést szenvedtek. Tőzsdei hírek szerint ez az árcsökkenés azért következett be, mivel a társaság esztergommegei bányáiba behatólt a víz és ennek következtében az 1897-iki osztalékot az eddigi 10 forint helyett 8 forintban fogják megállapítani. Horv az esztergommegei

bányákban esett kárrol szóló hírek igazak-e, azt nem tudjuk, de a társaság igazgatóságának annyiban kapóra jötték, hogy legalább van egy indokkal többje arra, hogy miért fizet 1897-re kevesebb dividendát.

Fizetésmegszüntetés. Mint Bécsből jelentik, az idősb Engelmann Vilmos ottani cég fizetésektelen; a passzívák 300.000 forintra ruognak.

A kisiparosok kamarai választása. A kisiparosok kamarai választási mozgalmanak kandidáló bizottsága a budapesti kereskedelmi és iparkamara ipari osztályának tagjává a következőket jelölte: **Re nd e s t a g o k:** Bálavári-Burchard Konrad, Boros Soma, Delmedico Ágoston, Eisele József, Hatvani Deutsch Sándor, Tóvárosi Fischer Ignác, lovag Falk Zsigmond, Glattfelder Jakob, Jungler Gyula, Krausz Adolf, Katzer József, Kozalik János, Légrády Károly, Linzer Imre, Madary Gábor, Major Péter, B. Pucher József, Rausch Ferencz, Stadler Károly, Schunda Venczel, Török György, Wolfner Lajos, Zitterbart Károly, Zimmermann Bernát. **P o t t a g o k:** Schubert Sándor, Germann Gyula, Graf József, dr. Wagner Jenő, Weizmann Adolf, Szobek József, Joszt Péter, Mazek Adolf. A bizottság felhívja a kisiparosokat, hogy a választás napján, szombaton, május 7-én, reggel 7 órakor, a Sasházban Irányi (Kalap)-utca 17. szám földszint gyülekezzenek, honnan testületileg vonulnak fel a szavazás helyszínére, a Vigadóba.

Kőbányai sertésplaccz, május 5. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) 57—58 krajczárig. Közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) 56—57 krajczárig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 61—62 krajczárig. Közép (páronként 251—320 kg-ig terjedő súlyban) 59—59¹/₂ kr. Könnyű (páronként 250 kg-ig terjedő súlyban) 59¹/₂—60 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kg-ig terjedő súlyban) 59¹/₂—60 krajczárig, közép (páronként 240—260) kilogramm súlyban) 59—59¹/₂ krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 58¹/₂—59 krajczárig. Sertéslétszám: 1898. május 3. napján volt készlet 38.180 drb, május 4-én felhajtott 191 drb, május 4-én elszállított 274 darab, május 5-ére maradt készletben 38.097 darab. A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertésvásár, május 5. A ferenczvárosi petrolumraktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. május 4-én érkezett 685 drb. Készlet 447 darab, összes felhajtás 1082 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 611 drb, elszállított maradt 471 drb. Napi árak: 120—180 kilós 59—60 kr, 220—280 kilós 56—59¹/₂ krajczár, 320—380 kilós 56—59 krajczár, öreg nehéz 52—57 krajczár, malacz 36—41 krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Budapesti gazdasági és tenyészmahavásár, május 5. (A budapesti közbányóhid és mahavásár-igazgatóság jelentése.) Felhajtott: 157 drb, ugymint: Fejős tehén, tarka 125 drb, bonyhádi 28 drb, Tenészbika 4 drb. Fejős tehének lanyhább irányzat mellett mult heti árakat értek el. **Köve t k e z ő á r a k j e g y z e t t e k:** Tarka, kevert származásu tehén 70—120 frt, bonyhádi tehén 110—160 frt darabonként.

Budapesti vágómahavásár, május 5. (A budapesti közbányóhid- és mahavásár-igazgatóság jelentése.) Felhajtott: 2600 darab nagy vágómaharha, nevezetesen: 1456 drb magyar és tarka ökör, 617 drb magyar és tarka tehén, 310 darab szerbiai ökör, 8 drb szerbiai tehén, 125 darab bika és 84 darab bivaly. Minőség szerint 1028 darab elsőrendű hizott, 1333 drb középminőségű és 239 drb alárendelt minőségű hizott ökör. Külföldi vevők nagyobb számu megjelenése és a nagyobb helyi fogyasztás következtében az irányzat, a nagyobb felhajtás daczára, változatlan árak mellett, elég élénk volt és gömbölyű, fiatal ökröket helyiely-közzel 1/3 forinttal magasabb árakon lehetett eladni, míg ellenben öreg, csontos mastra-ökrökért a mult heti árakat is bajos volt elérni. Bikák az utolsó bécsi vásáron szenvedett nagyobb áresés következtében 1 frttal olcsóbban keltek. **Köve t k e z ő á r a k j e g y z e t t e k:** Hizott magyar és tarka ökör, jobb minőségű 28¹/₂—33 forintig, kivételesen 38 forintig, hizott magyar és tarkaökör, középminőségű 25—28 forintig, alárendelt minőségű magyar és tarka ökör 21—25 forintig, jobb minőségű magyar és tarka tehén 22—30 frttig, kivételesen tarka tehén 33 frttig, magyar tehén, középminőségű 22—30 frttig, szerbiai ökör, jobb minőségű 25—30 frttig, kivételesen 31 forintig, szerbiai ökör középminőségű 22—24 frttig, szerbiai bika 22—30 frttig, kivételesen 32 frttig, szerbiai bivaly 17—22 frttig, kivételesen 24 frttig, métermázsánként elsőszulban.

Budapesti szurómahavásár, május 5. Felhozott 1072 darab helyföldi élő borjú, 222 darab élő bárány. A borjú- és bárányvásár lefolyása élénk volt. Jegyzett árak: élő borjú, helyföldi 30—40 forintig, kivételesen 44 forintig, 100 kilónként. Élő bárány 4—7 forintig.

Bécsi szarómarhavásár, május 5. A mai vásárra felhozta: 4690 darab borjút, 1850 darab élő sertést, 1242 darab öltött sertést, 287 darab öltött juhot és 1554 darab bárányt. A borjűvásáron az üzlet mult heti áron nyugodt irányzattal folyt le. Öltött sertésekben élénkebb volt a kereslet. Eladatott: élő borjú 34—46 krajczár, prima 48—54 krajczár, öltött borjú 34—40 krajczár, prima 42—50 krajczár, igen finom minőségű 56—60 krajczár, fiatal sertés 33—45 krajczár, öltött nehéz sertés 50—56 krajczár, prima süldő 46—54 krajczár, öltött juh 26—38 krajczár különként. Bárány 4—12 forint párja.

Pénzügy.

A hitelszövetkezeti törvény. A fűszerkereskedők egyesületében tegnap Ma u t n e r Adolf elnöklése alatt több fővárosi kereskedelmi testület közös értekezletet tartott a gazdasági és ipari hitelszövetkezetekről szóló törvényjavaslat 23. §-a tárgyában, amely a központi szövetkezet kötelekébe tartozó szövetkezet követeléseinek saját tagjai irányában, ezeknek összes vagyonára minden más, törvényes elsőbbséggel nem bíró követelést feltétlenül megelőző végrehajtási elsőbbséget biztosít. A tanácskozás folyamán az összes felszólalók kiemelték, hogy ez az intézkedés a hitel biztonságára káros hatást fog gyakorolni és aminél fogva elhatározták, hogy a képviselőházhoz így értelemben kérvényt fognak intézni.

A bank és a pénzpiac. Mint Bécsből jelentik, az osztrák-magyar bank főtanácsának mai ülésén beható megvitatás tárgyát képezte a banknak és a pénzpiacnak helyzete kapcsolatban a külföldi váltó- és valuta-műveletek kérdésével. A megvitatás eredménye abban foglalható össze, hogy egyelőre különös intézkedéseknek szüksége fenn nem forog.

A VIII., IX. és X. kerületi takarékpénztár (felszámolás alatt), ma délután tartotta Székely Ferencz elnöklésével rendes évi közgyűlést, amelyen dr. Pollák Rezső a felszámoló-bizottság nevében jelentette, hogy a felszámolás első évében sikerült az intézet aktíváiból akkora összeget behajtani, mely elégséges volt a körülbelül egy millió forintnyi passzívák teljes kiegyenlítésére. A felszámoló-bizottság működését a lefolyt évben erőlyesen folytatván, idáig már 250,757 forint 71 krt folyósított, mely összeg készpénzben és bankkövetelésben a részvényesek rendelkezésére áll. De ezenfölül számos bonyolódott ügyet rendbehozott, kétes követelésekre nézve egyességeket létesített, peres ügyeket a megoldáshoz közelebb vitt, szóval megtett mindent arra nézve, hogy a takarékpénztár minden értékesíthető vagyonrészét lehetőleg mielőbb pénzzé tegye és felszámolja hozzá. A már behajtott 250,757 forint 71 krajczárt a bizottságnak a törvény értelmében egyelőre vissza kell tartania a takarékpénztár ellen megindított perek vitelére. A felszámoló-bizottság javasolja, hogy a részvényesek között első részletül 200,000 forint vagyis részvényenkint 20 forint kerüljön felosztásra, amely első részlet a részvények felmutatása mellett holnaptól kezdve a Belvárosi takarékpénztárnál vehető fel. A közgyűlés ugy a felszámoló-, mint a felügyelő-bizottság jelentését tudomásul vette s mindkét bizottságnak a felmentvényt megadta. A közgyűlés hasonlóképen tudomásul vette azt a választ, amelyet Székely Ferencz elnök dr. Szigetvári részvényesnek adott a mérleg egyes tételeire vonatkozó kérdéseire. A felszámoló- és felügyelő-bizottság díjazásának megállapítása után a felszámoló-bizottságba Bérczi Mór, dr. Pollák Rezsőt, Székely Ferenczt és dr. Vándor Jakabot, a felügyelő-bizottságba Fényffy Kálmánt, Hammerschlag-Mánót, dr. Rakovszky Gézárt és dr. Ullmann Pált választották.

Közlekedés.

Déli vasut. Folyó évi május hó 8-iktól kezdve Balaton-Földvár megállóhely — de csak a május elsejétől szeptember végéig terjedő nyári idény tartamára — menetjegy-kiadásra, podgyász- és gyorsárufelvételre, valamint gyorsáru-kiadásra berendeztetett. Gyorsárúk, melyek be- és kirakásához külön berendezés szükségeltetik, a megállóhelyen sem felvehetők, sem kiadhatók nem lesznek és ily, Balaton-Földvárra rendelt gyorsárúk ugy, mint eddig, Szántód állomásra küldendők. — Folyó évi május hó 8-án a budapest-nagykanizsai vonalon Balaton-Földvár megállóhely és Szemes állomás között felkötő 116. számú órháznál „Szárszó” elnevezéssel személyforgalomra berendezett megállóhely nyitattik meg, melyen csak a május elsejétől a szeptember végéig terjedő nyári idényben a 205., 206., 215. és 216. számú személyvonatok feltételesan egy-egy percre meg fognak állni. E megállóhelyen menetjegyek nem adhatnak ki és podgyász nem vétetik fel, hanem az illetékek utánfizetéskép (pótlétek nélkül) szedetnek be. „Szárszó” megállóhely a budapest-pragerhofti vonalnak folyó évi május 1-től érvényes menetrendjében már fel van véve.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, május 5.

Kenyeret! Ez a jelszó egész Európában. Olcsóbb kenyeret követel a nép és az képezi a kormányok gondját, miként lehetne meggátolni a legszükségesebb élelmiszer már-már megdöbbentő mérvűket öltő drágulását. Sehoggy! Akármint eszelnek ki, a kereslet és kínálat meghibbant mérlegét semmiféle vámpolitikai rendszabállyal nem lehet helyreütni. Épugy, amint a tulprodukczióval járó olcsóbbodását a szemterménynek hiába iparkodnak egyes pártok a tőzsde bünének felelni, ép olyan képtelenség az inséges világtérmet okozta áruhiányért felelőssé tenni a kormányhatóságokat, amelyek nem tették meg — állítólag — idejekorán a kellő intézkedéseket.

Tényleg csak a kis Szerbia kormánya ítélte meg helyesen a szituációt, amidőn előrelátva a dolgok fejlődését, már a télen engedte meg az idegen gabona beözönlését. De azért mi haszna volt ebből a szerb fogyasztásnak? Hisz az nap, amikor a vámfelfüggesztés hirdetésménye megjelent a belgrádi hivatalos lapban, az nap a román buza és tengeri ára többel emelkedett, mint amennyit a vám kitesz. Vagy Olaszország, Spanyolország más tapasztalatokat tett hasonló intézkedéseivel?

Különbön vegyük az utolsó napok tanulmányait. Franciaország tegnap ideiglenesen eltörölte az import illetéket. A közvetlen következménye ennek az volt, hogy tegnap Párisban a buza ára két frankkal, a liszté négy frankkal leszállt, de ma már másfél, illetve három frankkal ismét emelkedett. A közvetlen következménye Mélinének e nehéz szívvel bár és csupán politikai tekintetek kényszere alatt aláírt dekretumának továbbá az volt, hogy Londonban a buza ára tegnap két shillinggel és ma ugyanannyival, Liverpoolban tegnap és ma 8 pencevel emelkedett.

A közvetlen következménye a francia vámleszállításnak végül az volt, hogy New-Yorkban, ahol a nemzeti ünnep miatt a tőzsde zárva volt, az üzerek a Produce Exchange palotája előtt gyűltek össze és ott az utcán felhajszolták a májusi buza kurzusát 123 centaról 131 centsig és másfél millió dollárnyi nyereség üti a markát Leiter Józsefnek, a híres és hírhedt amerikai buzaring fejének.

Talán még ma dől el, hogy a német birodalmi kancellár enged-e a mindinkább széles rétegekben nyilvánuló óhajnak és szintén hatályon kívül helyezi-e az importvámot.

Berlinben e hónap elsején a raktárállomány kített 11000 métermázsza búzát és 50000 métermázsza rozst. Stettinben alig pár vagonra rugott a készlet kenyérmagvakban. Mindez tényleg megdöbbentő jelenség. De hát csak tessék eltörölni a vámot, a jingók rögtön centsekre, az angolok shillingekre számitják át a negyedfél márkát kitevő vámot.

Ma különben az a hír terjedt el, hogy az orosz kormány megtöltötte volna a gabonanémíték kivitelét, de ez kevés hitelt talált.

Ausztriában tovább agítálnak a vámfelfüggesztés mellett, de nálunk beavatott körökben azt hiszik, hogy a magyar kormány semmiesetre sem fogja beleegyezését adni oly rendszabályhoz, amelynek, amint a fentiekben kimutattuk, semmi gyakorlati eredménye nincsen és amelyre — higgadtan megítélve a helyzetet — nekünk semmi szükségünk sincsen. Kétség sem férhet ahhoz, hogy Magyarország képes-e az új tizheti szükségletét fedezni. A gabonaárak luxus cikké teszik ugyan a kenyeret, de ezt sem rendeleti, sem törvényhozási uton, sem végre igazó újságcikkiek által meggátolni nem lehet.

A gabonatózsde forgalma az óriási amerikai áremelkedés behatása alatt persze szilárd irányzatban folyt le. Hozzájárult ehhez a földművelésügyi miniszterium jelentése, amely kellemetlen meglepetést okozott, mert a remények e tekintetben nagyon fel voltak csigázva. Azt hisszük azonban, hogy e hivatalos közlemény szerkesztői a legutóbbi képviselőházi interpelláció következtében ezáltal talán a kelleltenél nagyobb elővigyázatossággal jártak el, mert a magáninformációk sokkal kedvezőbb színben tüntetik fel az országos átlagot.

A készáru forgalom keveset nyert az emelkedő irányzat révén. Mindössze a buza ára hozta be a tegnapi veszteséget. A két buzaterminus is csak körülbelül egy negyed forinttal emelkedett egyenlegként, míg a többi terminusok arfolyama alig változott.

Tengeriből tegnap 24,000 és ma 20,000 métermázsát mondottak fel, összesen bejelentettek tehát eddig körülbelül 120,000 métermázsát és úgy halljuk, hogy ebből mindössze 20,000 métermázsát vettek át, marad tehát 100,000 métermázsza, amely fokozatosan a szeszgyárak kezébe vándorol, miután megtette szolgálatát és a hausse zömét visszavonulásra, illetve engagementja július-augusztusra való prolongálására bírta.

Megemlítjük még, hogy Thomann becslése szerint az Unioban a téli buza állása május 1-én 87 százaléknak felelt meg, ami 890 millió bushelnyi eredményt enged remélni és hogy a tavaszi buzával bevetett terület 16,600,000 acrest tesz, ami 14 százalékos növekedést involveál.

A „Bradstreets” taksálása szerint pedig a buzakészlet az Egyesült-Államokban 4,008,000 bushellel apadt.

Buza.

Elkelt 8000 métermázsza buza 15 krajczárral magasabb áron.

Előfordult eladások buzában.

Minőség mértékében	6 vagy 12	származás	Minőség mértékében	Átlagár hely	ár, nettó 100 Kgr. Kézp.	Kézp. ár
100	uj	tiszavidéki	78	Budapest	15.15	15.15
200	77	..	15.15	..
500	77	..	15.15	..
600	76	..	14.90	..
400	74	kevert	14.00	..
100	73	..	14.10	..
800	..	pestvidéki	78	..	18.10	..
900	76	..	14.85	..
100	75	..	14.80	..
100	74	kevert	14.90	..
1600	..	dunavidéki	78	..	14.50	..
100	..	bihari	75	..	14.50	..
800	..	felsőmagyar oláhországi	78	..	18.68	..
500	74	transit	11.80	..

Hivatalos jegyzések buzában.

F & J	Minőség mértékében	100 kilogr. kézp. ár	Minőség mértékében	100 kilogr. kézp. ár
Tiszavidéki	uj	74 14.85 14.45	75 14.55 14.90	
..	..	76 14.85 14.70	77 14.80 14.90	
..	..	78 14.95 15.05	79 15.10 15.15	
Pestvidéki	uj	74 14.90 14.40	76 14.50 14.55	
..	..	78 14.80 14.65	77 14.75 14.85	
..	..	78 14.90 15.10	79 15.05 15.10	
Felsőmagyar	uj	74 14.85 14.50	76 14.80 14.85	
..	..	78 14.70 14.75	77 14.85 14.95	
..	..	78 15.10 15.10	79 15.10 15.15	

Raktárállomány buzában és lisztben: A fővárosi közraktárakban 94,000 métermázsza buza és 81,000 métermázsza liszt, a nyugotiban 13552 métermázsza buza és 545 métermázsza liszt. A Sílomban 4000 métermázsza buza.

Határidőzárak buzában: Májusi és júni buza irányzata a magasabb külföldi jegyzések folytán szilárd, az árak emelkedtek.

Előfordult határidőkötések buzában.

Határidő	Délleti és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
	kezdet	forgalom	zárlat	kezdet	forgalom	zárlat
május	14.24	14.28-43-27-29-28 29-22-14-22	14.30	14.80	14.28-22-20	14.35
szep.	10.60	10.85-70-71-67-61 84-68-60-55-62	10.65	10.28	10.70-72-68 68-68-70-68	10.7

Hivatalos határidőjegyzések buzában.

Határidő	Déli tőzsde zárlata				Lombard árfolyam
	május 5.		május 4.		
május	14.29	10.82	12.70	12.75	14.48
szep.	10.68	10.68	10.28	10.30	..

Rozsa.

Készárüzlet. Elkelt néhány kocsiromány 5 krajczárral magasabb áron.

Előfordult eladások rozsan.

minőség mértékében	6 vagy 12	származás	minőség mértékében	Átlagár hely	ár, nettó 100 Kgr. Kézp.	Kézp. ár
100	uj	pestvidéki	dobos L n	Budapest	9.20	9.20
100	10.10	..

Petroleum.

Hamburg, május 5. Petroleum helyben 5.40 márká — 3.17 frt. Antwerpen, május 5. Petroleum sn. helyben 16.1/2 frank — 7.69 frt. Bréma, május 5. Petroleum sn. helyben 5.50 márká — 3.23 frt. London, május 5. Petroleum, amerikai 4 1/16 sh., orosz 4 1/8 — 4 1/10 sh.

Olajok.

Páris, május 5. Repceolaj folyó hora 56.— frk (= 26.44 frt); juniusra 56.— frk (= 26.44 frt); julius-aug.-ra 56.50 frk (= 26.68 frt); 4 utolsó hora 57.— frk. (= 26.92 frt). Arak 100 kilonkint értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.70 frt. Hamburg, május 5. Repceolajhelyben 53.— márká (= 31.16 frt). Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.80 frt. Köln, május 5. Repceolaj helyben (bordóval) 57.50 márká (= 33.82 frt). Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.80 frt. London, május 5. Terpentin 26.9—27. sh. Repceolaj 23.6—24. sh. Lenolaj 16.10 1/2 sh. Gyapotmagolaj 16.3—17. sh.

Kávó, tea, rizs, juta, shellack.

London, május 5. Kávó. Santos, határidő ártartó. Jegyzetelt máj.-ra 29.— sh., jul.-ra 29.9 sh., szeptemberre 30.6 shilling, decemberre 31.03 sh. Tea: szilárd. Rizs: igen szilárd, jól keresve. Juta: szilárd, ismét drágább. Shellack: nyugodt, de ártartó, augusztusra 63.0 sh.

Fémek.

London, május 5. Réz, G. M. Brände 52 1/16 — 52 3/16 st. készáru és 52 1/16 — 52 3/16 font st. 3 hora; best sel. 57—57 1/2 font sterling. Ón: finom, külföldi 65 1/16 — 66 1/16 font sterling készáru és 66 1/16 — 66 7/8 font sterling 3 hora. Ólom: angol 14 1/2 font sterling; külföldi 14—14 1/2 font sterling. Horgany: külföldi 18 1/8 — 19 font st. Higanj: 7.13 font sterling első és 7.— font sterling másodkézből. — Vas: A glasgowi nyersvaspiacz ártartó csekély üzlet mellett. — Zárlatárak: 46.3 1/2 shilling készáru és 46.6 shilling egy hora. Cleveland 40.2 shilling készáru és 40.4 1/2 shilling egy hora; Hematit 50.2 1/2 sh. készáru és 50.6 sh. egy hora; Middlesbrough 51.— sh. készáru és 51.3 shilling egy hora.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, május 5. A mai hírek annyira ellentmondók voltak, hogy a spekuláció tartózkodólag viselkedett. A forgalom csekély volt, de a határidő-üzletben az irányzat mégis szilárdult. Elfordult kötések: buza tavaszra 15.60, buza május-juniusra 14.35—14.50, buza őszre 10.50—10.70, zab május-juniusra 7.80, tengeri május-juniusra 6.32, tengeri julius-augusztusra 6.38—6.41 forinton.

Hivatalosan jegyzetelt:

Buza tavaszra 15.70—15.75, május-juniusra 14.50—14.55, őszre 10.68—10.70, rozs tavaszra 10.—10.10, rozs őszre 8.40—8.45, tengeri május-juniusra 6.33—6.35, julius-augusztusra 6.40—6.42, zab tavaszra 7.85—7.90, zab május-juniusra 7.82—7.84, repce augusztus-szeptemberre 12.90—13 forinton.

Boroertő, május 5. Buza helyben 23.10 márká (= 13.58 frt) sárga. Buza helyben 23.— márká (= 13.52 frt). Rozs helyben 17.10 márká (= 10.05 frt.) Zab helyben 17.— márká (= 10.— frt.) Tengeri helyben 14.— márká (= 8.23 frt.) Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.80 frt. Hamburg, május 5. Buza holsteini 242—255 márká (= 14.33—15.— frt). Rozs meklenburgi 172—183 m. (= 10.11—10.76 frt.) Rozs orosz 135—136 márká (= 7.94—8.— frt.) Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.80 frt.

Páris, május 5. (Megnyitás.) Buza folyó hora 30.30 frank (= 14.46 frt). Buza juniusra 30.40 frank (= 14.51 frt). Buza julius-aug.-ra 29.80 frank (= 14.21 frt). Buza 4 utolsó hora 25.25 frank (= 12.04 frt). Rozs folyó hora 21.— frank (= 10.01 frt.) Rozs juniusra 21.— frank (= 10.01 frt). Rozs julius-aug.-ra 17.50 frank (= 8.35 frt). Rozs 4 utolsó hora 15.50 frank (= 7.39 frt.) Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.70 forint.

Páris, május 5. (Zárlat.) Buza folyó hora 29.60 frank (= 14.12 frt). Buza juniusra 29.50 frank (= 14.07 frt). Buza julius-augusztusra 28.60 frank (= 13.64 frt.) Buza 4 utolsó hora 24.60 frank (= 11.54 frt).

London, május 5. Buza tartott, nyugodt. 1—1 1/2 sh-gel magasabb, a többi gabonanemű nyugodt. Úszó gabonában a követelt árak akadályozták az üzletet; árpa, tengeri ártartó. Hozatalok: buza 22.700, árpa 8.080 és zab 12.660 q. Tengeri helyben 24 1/2 sh.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDÉK.

Bécs, május 5. A mai előtőzsdére a spanyol háborús hírek és Salisbury lordnak tegnapi beszéde egyaránt kedvezőtlen hatást gyakoroltak. Csupán a magyar közlekedési papirokban volt élénk kereslet a biztató aratási kilátásoknál fogva. A déli tőzsdére is átnyult ez a kedvezőtlen irányzat, csak párisi hírekre állott be javulás.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 359.25—358.15, Anglo-bank 159.25—159, Union-bank 297.—, Magyar jelzálogbank 255.—, Magyar hitelrészvény 355.25—384, Osztrák-magyar államvasut 358.85—360, Déli vasut 73.75—73.25, Osztrák föld-hitel 470, Ländlerbank 229.—230.15, Alpesi bánya 168.50—167.10, Rimamurányi 254.25—253.50, Elbavölgyi vasut 263.75—262.75, Dunagőzhajózási társ. 488—477.—, Magyar aranyárjadék 120.95, Magyar koronajáradék 99.25, Török sorsjegy 51.50—52.50, Német márká 58.81, Májusi járadék 102.10, Osztr. koronajáradék 102.—, 20 frankos 9.54, Magyar ipar-és kereskedelmi bank 105.50—106, Magyar leszámítoló bank 257—257.50, Északnyugoti vasut 249—250, Trapway 514—513, Brüxi kőszénbánya 311.50—310, Északmagyarországi kőszénb. 184.—186.— frt.

Délelőtt 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 358.25, Magyar hitelrészvény 384.75, Ländlerbank 229.75, Osztr.-magyar államvasut 359, Déli vasut 73.25, Alpesi bánya 167.25, Májusi járadék 102.10, Török sorsjegy 62.—.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 358.—357.50, Magyar hitelrészvény 384, Anglo-bank 159, Bankverein 269.—, Union-bank 296.50, Ländlerbank 229.50, Osztrák-magyar államvasut 359.12—358.25, Déli vasut 71.50, Elbavölgyi vasut 262.50, Északnyugoti vasut 249.—, Török dohányrészvény 253.50, Rimamurányi 255.—, Alpesi bánya 166.20, Májusi járadék 102.10, Magyar koronajáradék 99.20, Török sorsjegy 61.20, Német márká 58.82.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: Magyar aranyárjadék 120.80, Magyar koronajáradék 99.15, Tiszai kölcsönsorsjegy 139.25, Magyar föld-telehármentesítési kötv. 99.15, Magyar hitelrészvény 383.50, Magyar nyeresémeny-kölcsön sorsjegy 161.—, Kassa-oderbergi vasut 190.—, Magyar kereskedelmi bank 1405.—, Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.—, Magyar keleti vasuti állami kötvények 120.25, Magyar leszámítoló és pénzügybank 255.50, Rimamurányi vasrészvénytársaság 253.10, 4-2% papírjárdék 102.10, 4-2% ezüstjárdék 101.80, Osztrák aranyárjadék 121.20, Osztrák koronajáradék 101.90, 1860. sorsjegyek 142.70, 1864. sorsjegyek 197.—, Osztrák hitelsorsjegyek 200.—, Osztrák hitelrészvény 358.—, Angol-osztrák bank 158.25, Union-bank 297.50, Bécsi Bankverein 269.—, Osztrák Ländlerbank 229.—, Osztrák-magyar bank 913.—, Osztrák-magyar államvasut 358.37, Déli vasut 71.75, Elbavölgyi vasut 262.50, Dunagőzhajózási részvény 472.—, Alpesi bányarészvény 165.90, Dohányrészvény 130.50, 20 frankos 9.54 1/2, Cászári királyi vert arany 5.70, Londoni váltóár 120.75, Német bankváltó 58.80. Az irányzat nyugodt.

Bécs, május 5. (Utőtőzsdé.) A déli tőzsdé zárata után jegyeznék: Osztrák hitelrészvény 358.87, Magyar hitelrészvény 384.50, Anglo-bank 158.50, Bankver. 269.75, Union-bank 297.50, Ländlerb. 229.25, Osztrák-magyar államvasut 359.—, Déli vasut 71.25, Elbavölgyi vasut 262.25, Északnyugoti vasut 249.50, Török dohányrészvény 131.—, Rimamurányi vasut 253.75, Alpesi bánya 166.30, Májusi járadék 102.15, Magyar koronajáradék 99.20, Török-sorsjegy 61.70, Német márká azonnali szállításra 58.82, Német márká ultimóra 58.83.

Berlin, május 5. Ezüstjárdék 101.70, Osztr. aranyárjadék 102.90, Magyar aranyárjadék 102.80, Magyar koronajáradék 99.75, Osztrák hitelrészvény 228.90, Osztrák-magyar államvasut 153.—, Déli vasut 31.60, Bustiehrádi vasut 304.—, Osztrák bankjegy 169.95, Rövid lejáratú váltó Bécsre vagy Budapestre 169.80, Rövid lejáratú váltó Párisra 81.05, Rövid lejáratú váltó Londonra 20.51, Orosz bankjegy 216.75, Olasz járadék 92.—, Laura-kohó 191.10, Harpeni 185.50, Olasz központi vasut 132.75, Török sorsjegy 105.80, Májusi járadék 101.80, Északnyugoti vasut 121.—, Elbavölgyi vasut 133.90.

Az utőtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 224.50, Osztrák-magyar államvasut 152.75, Déli vasut 31.50, Magyar aranyárjadék 102.60, Disconto-társaság 197.50.

Páris, május 5. Új 3% francia járadék 101.52, 3%-os francia járadék 102.92, 3 1/2%-os francia aranyárjadék 106.27, Osztr.-magyar állam. 770.—, Ländlerbank 488.—, Osztrák aranyárjadék 102.—, Déli vasut elsőbbség 389.—, Alpesi bánya 355.—, Török dohányrészvény 281.—, Török sorsjegy 109.—, Olasz járad. 92.55, Spanyol kölcsön 30.60, Meridional 673.—, Ouomanbank 548.50, Rio Tinto 673.50, Debeers 688.—, Rastrand 120.—, Chartered 67.—, Randfontein 41.—, Osztrák föld-hitelintézet 1292, Magyar jelzálog 778.—, Déli vasut 183.—, Irányzat szabálytalan.

Frankfurt, május 5. (Zárlat.) 4-2% papírjárdék 86.70, 4-2% ezüstjárdék 8.—, 4% osztr. aranyjár. 103.—, 4% magy. aranyjárjadék 102.70, magyar koronajár. 99.85, osztr. hitelrészvény 303.87, osztr.-magyar bank 778.50, osztr.-magyar államvasut 309.25, déli vasut 64.75, elbavölgyi vasut 225.—, bécsi váltóár 169.80, londoni váltóár 20.51, párisi váltóár 81.075, bécsi bankverein 228.—, villamos részvény 139.50, alpesi bányarészvény 142.—, 3% magyar aranykölcsön 90.15. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, május 5. (Utőtőzsdé.) Osztr. hitelrészvény 304.—, osztrák-magyar államvasut 309.—, déli vasut 63.25.

Frankfurt, május 5. (Esti tőzsdé.) Osztr. hitelrészvény 304.—, Déli vasut 63.1/2 Osztr.-magy. államvasut 308.25, Bécsi Bankverein 227.50. Az irányzat gyengült.

Hamburg, május 5. (Zárlat.) 4-2% ezüstjárdék 86.10, osztrák hitelrészvény 304.—, osztrák-magyar államvasut 772.—, déli vasut 151.50, olasz járadék 92.40, 4% osztr. aranyj. 102.50, 4%-os magyar aranyjárjadék 102.70. Az irányzat szilárd.

London, május 5. (Zárlat.) Angol consolok 111.50, déli vasut 7.20, spanyol járadék 30.75, olasz járadék 91.25, 4% magy. aranyjárjadék 100.75, 4% rupia 61.25, Canada pacificvasut 84.—, leszámítolási kamatláb 3 1/2%, ezüst 25 1/2%, bécsi váltóár 12.225. Az irányzat csendes.

New-York, május 5. Ezüst 56 1/2%.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1898. május 5-én reggel 7 órakor.

Table with columns: Állomások, Lágyonás mm., A hőmérséklet az Celsiusus szerint, Csapadék mm., Állomások, Lágyonás mm., A hőmérséklet az Celsiusus szerint, Csapadék mm. Lists various cities and their weather data.

A főminimum a norvég partra vonult. A Kárpátokban és Felső-Itáliában egy másodikos minimum képződött, mely e tájakra bő esőst hozott. A barométer délnyugaton emelkedett és így a magas nyomás Európát délen és keleten övedzi körül. Csapadék Kelet-Európa kivételével mindenütt volt és a borultság délkeleten is növekedett. Hazánk nyugoti felében tegnapi délután általános, nagy-mérvű eső indult meg, mely ma reggel is tart, de a keleti megyékre még nem terjedkezett. Az eső mennyisége a nyugati megyékben meghaladta a 30, sőt 40 mm.-t is (Ó-Gyallán 45, Csáktornya, Zágráb 85 mm.). Zivatarok is voltak egyes helyeken. A hőmérséklet csökkenésben van. A szelek északkeletre a Dunántúl északról, egybővü délkeltől fújak. Hűvös, sok helyütt még eső várható.

VIZÁLLÁS.

— Május 5-én. —

Table with columns: Folyó, Vizmértés, Vizállás reggel, Áradás v. apadás, Folyó, Vizmértés, Vizállás reggel, Áradás v. apadás. Lists river names and water level measurements.

Állás magyarázata: * = Jéges víz; + = Ófelv.; - = Óalv. < = Áradt; > = Apadt; ? = Kétséges.

A szerkesztésért felelős: a főszervező.

A MILLIOMOS.

Angol regény.

(3)

Írta: CROKER M. B.

— Az a klub a nagy összegben való játékok révén nagyon hírhedt volt — jegyezte meg az őrnagy.

— Volt is reá ok; de valószínűleg ott is megváltozott minden, aminthogy én is megváltoztam — válaszolta Waring.

— És miféle ember az ön párfogoltja?

— Csendes, kellemes, könnyen kielégíthető fiatal ember, aki mindenkiről a legjobb véleménynyel van — válaszolta Waring gúnyos nevetéssel. — Valószínűleg utál minden feltűnő dolgot, sohasem játszik, solusem fogad, ninesenek költséges szerelmi viszonyai. . .

— Elég hajlami nem egyeznek meg az eszközeivel. Mekkora kár, Waring, hogy a milliomas nem az ön nagybátyja.

— Ahelyett, hogy csak a sógorom, mert tudvalevőleg a sógorok a legkeményebb szívű emberek. De egyelőre még mindig rokonomnak tartom. De épen itt jön az én fiatal szentem.

Byng őrnagy kíváncsian megfordult és ebben a pillanatban a verandára lépett Waring utitársa, egy karsu, friss, tetterősnek látszó fiatal ember. Nyomon követte őt egész sereg kereskedő és házaló, rendes kulikisérétével, amely tulontul meg volt rakva agyagedényekkel, legyezőkkel, selyemszövetekkel, arany- és ezüstékszerekkel.

— Ide nézzen, Waring! — kiáltotta, amint közelebb ért. Nem vagyok-e olyan, mint a méhkirályné a rajjal? Ha tovább is így folytatódik a dolog, legközelebb bevitetet az örültek házába, ha ugyan ezen a vidéken van ilyesféle intézmény.

— Engedje meg, kedves Mark, hogy megismertessem önt régi barátommal, Byng őrnaggyal.

Byng őrnagy a székében meghajolt — hogy fölkeljen, az már nagy fáradság lett volna neki — és mosolygott.

— Amint hallom, ön csak rövid idő óta van Indiában — mondotta. Hogy tetszik önnek itt az élet?

— Amennyit eddig láttam belőle, utálatosnak találom — felelte a fiatal ember — aki leült, levette a kalapját és homlokáról le-

törölte az izzadságot. Amióta ide érkezünk, valóságos áldozatháránynak érzem magamat.

— A moszkító áldozata! — mondotta részvételi Byng őrnagy. — Ezt majd megszokjal Ezek az állatok mindig különös dühvel keresik az új jövevényeket és a friss vért.

— Nem, nem, én az emberi vérszopókat értem: ezeket a házalókat, koldusokat, ékszerkereskedőket, lókölcsönzőket, akik üldöznek, mint a farkasok és megutáltatják velem az életet. Már a hajón is elég rossz volt a soroni. Ott egyszerű utas helyett valami nagy állatnak tartottak és mézes-mázos beszédekkel csaknem a halálba üldöztek. Mikor Bombayba érkezünk, szinte úgy lünt fel a dolog, mintha barátságos meghívásokkal eltemetni akarnának és mindenki rettenetesen sajnálta, amikor tölem elválnia kellett. Egyetlen egy öreg hölgy volt kivétel és ezért meg tudtam volna ölelni. Miután megkérdezte tőlem, nem vagyok-e valamiféle összeköttetésben Pollitt patent-szárnyaseledelel és én azt feleltem, hogy Pollitt Dániel a nagybátyám, a lelke legmélyéből megvetett és ezt épséggel nem titkolta.

— Hja, ennek nem voltak eladó leányai! kiáltotta Waring nevetve. Az ön komornyikja, akinek nem volt más dolga, mindenkinek, aki csak akarta, pontos felvilágosítást adatta mi viszonyainkról és ő nem volt olyan szerény, mint a gazdája. Az ő becsleése szerint ön kerék egy millió örökösé és ezt a milliót úgy a saját, mint az ön dicsőítésére, a szivárvány minden színében csillogtatta. Mellesleg megjegyzem, az előbb láttam őt, amint a szálló legszebb kocsiján, szivarral a szájában, kikocsizott.

Eközben a kereskedők tömege közelebb érkezett és körben körülfogta az urakat. Az ékszerészek kipakolták a fehér lepelből lapos ékszerszekerényeiket és a tartalmuk ott csillogott a vörös bársonybelésben.

— Waring sahib! — kiáltotta egy öreg, félszemű kereskedő — amikor önt három vagy négy év előtt utoljára láttam Mussariban, a Charwille-szállóban, akkor ön egy szép hölgy számára remek gyémánt-fülbevalókat vett tőlem.

— No, Crackett, most már nem vagyok ilyen bolond. De a magam számára vennék valami csinos gyöngy-melltűt. Ezután kiválasztotta a legszebb melltűt és nevetve mondotta: Akkor én fizetem egy hölgy helyett, ma ez az ur fizet — itt Jervisre mutatott — helyettem!

— Ezt nem tartom ki! — kiáltotta Jervis felugorva. Itt van az az ember, aki két nap óta üldöz barna arabs lovával, itt van ez a fiatal legény kitömött pávjával, aki kora reggel óta a nyomomban van és amott látom közeledni a fiatal hölgyet a skót mellényvel, aki, amint tudom, sétalovaglásra akar meghívni! Eközben fogta a kalapját és elmenekült.

— Waring — mondotta Byng őrnagy — amikor a table d'honéal észrevette Markot, aki két hangosan beszélő, feltűnően öltözött fiatal hölgy között állt, Waring, azt mondom önnek, hogy ez a fiatal ember nemsokára megszökik. Nézze csak az arcát! Azt hiszem, a legközelebbi gözössel visszatér Angolországba.

— Azt bizonyára nem teszi, felelte Clarence nagy önbizalommal. Alapos okai vannak arra, hogy egyideig Indiában maradjon; de úgy látszik, hogy a világba való első kirándulása nem nagyon tetszik neki. És ez a régi, bolond világ mégsem olyan csunya. Az ördögöt, ha én volnék a helyén!

Amikor az őrnagy később Markkal a billiárdszobában találkozott, beszélgetése közben így szólt:

— Láttam, hogy az ebédnél rossz helyre került és őszintén sajnáltam önt. Ha nyugodtan akar élni és meghallgatja egy öreg katona tanácsát, akkor podgyásának felével küldje haza a komornyikját, fogadjon egy mohammedán szolgát, aki nem ismeri az ön viszonyait és kezdje meg körutját egy olyan helyre, ahol önt még nem ismerik. A pénzt meg bizza Clarence-re. Ő érti az ország nyelvét, tekintélyt tud tartani és ön akkor a maga utján járhat.

Az őrnagy e tanácsai, melyeket pontosan megfogadtak, kitűnően beváltak; de a két ur egyelőre még Punahban maradt, hogy bevárja a löversenyeket, melyeknél Clarence sok ismerőst remélt találni.

— Ugy látszik, Waringnek kilencz élete van, mint a macskának — mondotta ez ismerősök egyike Byng őrnagynak. — Mintha most jobb viszonyok között volna, mint ezelőtt és tegnap láttam, amikor nagy összegekbe fogadott. Van valami nevelésében abban, hogy ő egy fiatal ember mentora. Vajjon párfogoltjának rokonai tudják-e, milyen szenvedélyes játékos ő? Remélhetőleg, nem viszi nagy bajba fiatal védenczét.

(Folytatás következik.)

Bank- és Váltóüzlet Részv.-társaság

Budapest, V., Dorottya-utca 12. sz.

A magy. kir. szab.

Osztálysorsjáték

főelárusítója.

A legközelebbi húzáshoz 1898. május 11. és 12-ére ajánljuk a sorsjegyek mielőbbi megrendelését.

A sorsjegyek árai:

A május 11-12-iki húzása:		Május 6. húzása:	
Egész sorsjegy	6 fr. — kr.	Egész sorsjegy	80 fr.
Fél sorsjegy	3 " "	Fél sorsjegy	40 " "
Negyed	1 " "	Negyed	20 " "
Nyolczad sorsjegy	75 " "	Nyolczad sorsjegy	10 " "

Tervezetek kíváncsra ingyen.

Kincsem

szab. készülék a kerékpározás tanulására.

KAYSER

kerékpárok

valamint elsőrendű angol és amerikai kerékpárok jutányos árban és előnyös fizetési feltételek mellett kaphatók közvetlen a főraktárban

Deményi és Agyalnál

Budapest, Andrásy-ut 50.

csakis itt kapható a m. kir. szabadalmazott „Kincsem” tanuló-készülék és Budapestben csakis ami iskoláinkban használtatik.

Nagy javítóműhely, gyors és pontos kicserélés. Mindezen munkáknak és kellékek nagy választék.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Előfizetések

Hirdetések

felvételnek lapunk Hirdetési hivatalában,

VIII., József-körút 65. szám

Dr. Högyes-féle

az egész világon szabadalm. higiénikus asbest talpbatét

Egy talpműanyag, mely hosszas kísérletek és fáradságok eredménye hivatalos van, hogy az emberi test legényesebb részét megóvja a meghűléstől. Nincs többé tyúkszem, bőrkeményedés, lábfejtérés, lábégés, meg van védve hideg vagy meleg és lázadás ellen az, ki cipőjét Dr. Högyes-féle szabadalmazott Asbest talpbatéttel látja el. Cauxban az asbest talpbatétnek és kőhőgőre ingerültségnek megdöcsölésellen értékű. Az asbest talpbatét kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22500 pár szállított. Ára páronként 1 ft 20 kr., gyarmatoknak 60 kr. Széküldés csakis utatérlettel. Felvilágosítások és prospektusok ingyen.

Általános Asbestár-nyár betéti társaság Budapest, VI., Szt. István 18. — Bécs, L. Franz Josef-qual 7.

Ismeretelársatok kerestettek 787

Magy. kir. államvasutak igazgatóságán.

61305—C IV.

Hirdetmény.

(Az új osztrák-magyar-országi közvetlen személy és podgyász-díjszabás életbeléptetése.)

A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint az osztrák-magyar-országi vasuti személyforgalomra f. é. május 1-én új személy- és podgyász-díjszabás életbe lépett, melynek alapján egyrészt Budapest, Fiume, Herkules-fürdő, Szilács és Tepla-Trenesén-Teplic, másrészt Moszkva, Szt.-Pétervá, Varsó, Kiew és Odessa állomások között közvetlen menetjegyek fognak kiadni és podgyász is közvetlenül lesz felvető. Ezen díjszabással az 1897. évi január 1-től érvényes hasonló díjszabás érvényen kívül helyeztetik. Ezen díjszabás a m. kir. államvasutak díjszabás-elárusító irodájában (Budapest, Csengery-utca 33. sz.) kapható.

Budapest, 1898. április 9-én.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem díjaztunk.)

SZÍNHÁZAK.

Budapest, péntek, 1898. május 6-án.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kvi bérlet 101. Havi bérlet 8.

A nők barátja.

Vigjáték 5 felvonásban. — Irta Dumay Sándor. — Fordította: Körtvély Z.

Személyek:

De Ryons Nádai
De Montegr Horváth
De Simone Császár
Des Targétes Bercsényi
De Chantre Dező
Loverdet Virvári
Jane de Simone Márkus E.
Loverdetné Szacsvayné
Hacendorf kisassz. Nagy L.
Loverdet Balbine Ligeti J.
József Földi
Inas Nanczias

Kedde 7 1/2 órákor.

NÉPSZÍNHÁZ.

Blaha Lujzaasszony mint vendég.

Talmi hercegnő.

Eredeti operette 8 felvonásban. Irta: Makai Emil és Kövesi A. Szereplő: Kertész K.

Személyek:

Dáhus Németh
Mirabella M. Csatal
Gaston Ruskó
Margitta E. Bárdi
Kaszár Vidor
Ivonne Blaha
Cognac báró Selymes
Rigobert Újvári
Pufancs, pataszó Landvay
Kikáltó Várnai
Ajtósi S. Harmath

Kedde 10 1/2 órákor.

KISFALUDY-SZÍNHÁZ

Ó-BUDÁN.

Ingató: Fojér Dezső.

Bűnhődés.

Számú 4 felvonásban, Irta: Dezső Gábor.

Személyek:

Hidvári Andor Kollár Gyula
Elvira, neje Erdélyi G.
Aranka, leánya Berényi L.
Márthy Zoltán Krémer S.
Tibori László Morvay A.
Hontai Kiss János
Dr. Nyáry Fejér Dezső
Olga Aczél Sidni

Kedde 7 és fél órákor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Zárva.

VIGSZÍNHÁZ.

681. szám. 681. szám.

Mozgó fényképek.

Rohozat 3 felvonásban. Irta: Blumenthal Oszkár és Kadetburg Gusztáv. Magyarította: Heltai Jenő.

Személyek:

Kapor Kálmán Tapolczai
Máriska Deir K.
Göncz Bálint Hegedus
Róza Ninkó L.
Kázmér P.
Kázmér P.
Gál
Gál
Szerényi
Széke
Munkácsy M.

Kedde 7 és fél órákor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Lois Fuller k. a. mint vendég.

Sztrogoff Mihály

utja Moszkvától Irkuczig.

Látrányos színmű 8 képből. Jules Verne hasonló című regénye után írta Csapogly F.

Személyek:

A Gróf Händelintertor
Kissófi Tiborné
Sztrogoff Mihály
Jolivet
Blant
Ogaroff
Mária
Sangaria
Náda
Rendörkaplár
Bala K.
Sziggyi
Góty
Molnár
F. redy
Eross
Halmi
Cselepy
Hetyey
Széke
Márai

Lois Fuller k. a. a szereplőtáncos felvételje „A tatar kirádnara” című képből. Irta: Sztrogoff Mihály.

Kedde 7 1/2 órákor.

BUDAI SZINKÖR.

Negyven éves kis leány.

(Egy féle encoubrance.)

Vigjáték 3 felvonásban. Kedde 7 órákor.

Színházi műsorok.

Table with 8 columns: Szombat, Vasárnap d. u., Este, and various plays like 'Válás után', 'Tannhäuser', 'Mozgó fényképek'.

Budapesti löversenyek

1898. május 7., 8., 10., 12., 14., 15., 17., 19., 21. és 22-én. Kezdetük mindig délután 3 órákor.

Beléptijegy naponként:

I. oszt. (Passepartout) uraknak 5 frt
I. " " hölgyeknek 3 frt
I. " " katonatiszteknek 3 frt
II. " urak vagy hölgyeknek 1 frt
Állóhely a versenypályán 30 kr.

Egész évi (Saison)-jegyek 30 napra: (Május 10 nap, augusztus 10, október 10 nap.)

I. oszt. (Passepartout) uraknak 100 frt
I. " " hölgyeknek 50 frt
I. " " katonatiszteknek 50 frt

A májusi 10 napra

I. oszt. (Passepartout) uraknak 40 frt
I. " " hölgyeknek 20 frt
I. " " katonatiszteknek 20 frt

A külön elkerített fogadási helyre (a bookmakerek körébe) belépti jegy mind a 10 napra 25 frt. A totalisateurköhöz azonban, mint eddig, ugy ezután is szabadon léphetni. Villamos vasutak egész a helyszínig közlekednek. Katonazene és frissítőhelyek minden osztálynál.

Csődtömeg eladás.

Vb. Weisz Lipót makói rövidáru-kereskedő csődtömegéhez tartozó 3720 frt becsértékű női- és férfi-divatozikk-árak és beltí felszerelések zárt írásbeli ajánlat útján egy tömegben eladatnak. Az eladási feltételek a letár- és az eladandó árucikkek alulírott tömeggondnoknál megtekinthetők. A csődválasztmány fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok el, vagy el nem fogadása iránt határozzon. Erről a venni szándékozók azzal értesítettek, hogy a becár 10%-a, vagyis 372 frt óvadékkal ellátott zárt írásbeli ajánlatukat f. évi május hó 20. napjának déli 12 órájáig alulírott tömeggondnokhoz adják be. A később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Makó, 1898. évi május hó 4.

Dr. Galambos Ignác, tömeggondnok.

Több kiállítási éremmel kitüntetve Budapesti Jalousia és ablakredőnygyár Justus Sándor és fia Andrassy-ut 60. sz. Csengery-u. sarkán ajánlja gördülő faredőnyeit aczélpántal vagy hevederrel összekötve. szabadalmazott hengszerkezetével I I és minden szakra vágó gyártmányait. Árjegyzék vagy külsővel ingyen és bérmentve. Telefon 23-06.

Szt.-Lukácsfürdő kávéház és vendéglőjének megnyitási jelentése.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelttel értesíteni, hogy a Szt.-Lukácsfürdő rész-társulattal az étközmezeket a kávé vendéglőjét és a kávéházat bérebe vettük a az összes helyiségekkel.

Vasárnap, május 8-án, megnyitom.

Minden lehető alkövettem, hogy a helyiségek a legpontosabb képséggel legyenek berendezve, különösen magyar és francia konyháról és különleges előrendű borokról gondoskodva van és egyaránt lesznek a legpontosabb konyhákra. A Szent-Lukácsfürdő helyisége a következőkben áll: Egy nagy étterem egy gyönyörű balkonnal, 500 személyre elegendő hely, gyönyörű kávéház, egy divatos kávéház, a világlegelőcsatós újságjával, nagyszerű kert, egész napon át árnyékos és pormentes levegővel, gyönyörű sétákkal, kimező és nagyobb társaságok részére. Román idő órára 1000 személyre fedett helyiség. Reggeli zene és délutáni katonai zenehangverseny. Ellátás hetekre és hónapokra. Dejeuner, diener, lakodalmak és bankettek a házban kívül is. Magyar borok: Tefeky Ádám gróf, Stabenberg gróf, Horváth Ödön báró, Friesz gróf uraságok pinczéiből. Francia borok a világ legnevezetesebb cégeitől. Valódi magyar, francia, német posztok, eredeti hollandi és angol kávéházak, kávéházai utcai stb. mindentelbe ásványvíz poharakunk is.

Szemes látogatást kér Fodor L. J. vendéglős és kávé.

Veri Well kerékpárak. csakis első osztályú kerékpárokat árulunk a legjobb anyagból. Hírhedt jótanács. Hír: Budapest. Blau József, Teréz-körút 23. sz. Debrecen: L. Borsos, VI/2. Mihálysszé 6/F.

Tűzmentes pénzszekrényeket, kazettákat, vill. jelző-pénzszekrényeket, pánccél-pénzszekrényeket és másológépeket szállít szobákban és olcsón. Hesky Testvérek. cs. és kir. szab. hazai pénz-szekrény-gyára. Budapest, VI. Szabócs-utca 4.

A Magyar Aszfalt-burkolatok. Budapest, Andrássy-út 38. sz. elcsatlakozás (állás mellett, leg-olcsóbban) 340. felkutatás és nedves lakások, pincék stb. gyökereit szisztematikusan távolítja.

Szabadalmakat. PATAKY H. és W. Budapest, VI. ker., Erzsébet-körút 42. Hírlap-irodák: Berlin, Hamburg, Köln, Frankfurt, Lisszabon, Borsos, Prága, Varsó, Hannover, New-York. Erkölcstani szerződések 12 millió értékben költetnek. Szabadalmi perek. Felvilágosítások és pro-spektusok ingyen. A magyar be-számolás közzétételére.

Herbster-Velodrom Tattersaal. Kerepesi-ut, a keleti pályaudvarral szemben. 5000 négyszögletes fedett és 6000 négyszögletes nyílt kerékpáriskola. Legnagyobb könyvtárral és kerékpárjavítási istállósával berendezve. Az iskolából hetenként kétszer saját vezetésem alatt kirándulások rendeztetnek. Beiratások egész napon át városi raktárban elfogadhatók. HERBSTER KÁROLY nagy kerékpár-raktára Budapest, Károly-körút 9.

II. Magyar Kir. Szab. Ösztályosrútiak 100,000 korona, 50,000 szörényárny 10,160,000 korona összegében, mely VI. osztályos rútiak sorolhatók ki. Főnyeremény szerencsés esetben 1.000,000 korona. Szerencsés az 1. osztályos kerékpár 1/2, 3/4, 3, 1/2 és megrendelhető: 7/8 kr. Szabó B. és Társa Cégnél Budapest, Károly-körút 10. Hírlap-irodák: Budapest, Károly-körút 10. Hírlap-irodák: Budapest, Károly-körút 10.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Kiadóhivatal:

Minden szó 2 krajczár, vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Kiadóhivatal:

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Előre fizetendő kézpénzben, levélbélyegekben vagy postautalványon.

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ post-restansba kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstárbeli juttatás is illeti. — Csak az apróhirdetést postautalványon béküldent, s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Különki könyve kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

sz

ORSZÁGOS HIRLAP

Évesre felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker., József-körút 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Járnok-utca 22. **Év. Balassovits Györgyné** nagytörszede.
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt **Eisenbach Vilmos** fűszerkereskedése,
- V. „ Kecskeméti-utca 14. sz. **Szántó Mór**, dohánytörszede
- V. „ Farsich-bazár **Dévai Józsefné**, dohánytörszede
- V. „ Petőfi-tér 3. szám **Hemetsch A. J.** dohánytörszede és újságiroda.
- V. „ Nagykorona-utca 20. sz. **Léwinger Gyula**, fűszerkereskedése.
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. **Well Vilmos**, dohánytörszede
- V. „ Váci-körút 6. szám **Moreno Janka**, dohánytörszede
- V. „ Lipót-körút 22. szám **Wollák Zsigmond**, dohánytörszede
- VI. „ Teréz-körút 54. szám **Breuer nővérek**, dohánytörszede,
- VI. „ Andrássy-ut 48. szám **Kohanczy Emma**, dohánytörszede,
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám **Heisler Réza**, dohánytörszede.
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám **Frensz J.** dohánytörszede.
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. **Sopronyi V.** dohánytörszede,

ugyanó helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadtnak.

LEVELEZÉS.

Zölke baba! Talán csak nem veszi ezt a megcsókolást is rossz néven? Hát nem mondok ezzel igazat? és a utóért nem illik haragudni, azt persze magácska eddig nem tudta? Mikorra számíthatok, ha csak egy pár percznyi együttlést? Utószálgaz tisztelője **Monokliás.** 4088-1

Frabella! Műtán az igrt dolgokat mindaddig nem kaptam meg, azt kell feltételeznem, hogy kivánságom egyszerűen megtadja, hogyha ez így van, akkor nagyon kérem az okát megírni. **Évósi H.** 4088-1

Virágnak megiltani! Onnek igaz van, de megsem egészen, mert szerintem egy ember a maga valójában csak nem hasonlít egy virágnak, pl. egy szál ibolyában és Onben nem találó semmi féle hasonlóságot, hogy miért? Azt is megmondom, mert az ibolya azt mondja, hogy szerény virág és On, ugy-e ne mondjam tovább? Tehát találatok mert nem akarom annyira bosszantani. **Évósi H.** 4088-1

Virám! Tudalak, hogy tegnap este megérkeztem. Nagyon szeretnék látni, de minthogy az lehetetlen, hát le kell mondanom róla. Ha lehet, hát elaphan tudásd velem, hogy hogyan agy, mi újság és mi minden történt távollétem alatt. Hogy meddig mi foglak látni, arról fogalmam sincs. Hidd el édes fiam, az csak öled függ és azért ha te akarod, háha előbb nem, de vasárnap okvetlenül találkozhatunk. Kérlek tehát írj sokat és nyugtasd meg a nagyon izgatott Laciudat. 4088-1

Anna. Nem volt semmi baj. Minden a legnagyobb rendben van. Vigyázz továbbra is és vasárnapot lesznek. Csókolj! **Árpád.** 4088-1

Magósi! Hát igazán nem szeretsz? Halgatlásodat csakis ennek tulajdonítom. Ha tevednek a lebeszések úgy volna egy rd meg az igazi okot s kérdéseimre a feleleteket. Csókolj! **4070-1**

Szorakozás czéljából óhajtok egy intelligens fiatal ember egy csiinos bakisshel megismerkedni. Ajánlatokat Pr B. elige alatt a kiadóba küldeni. 4080-1

HAZASSÁG.

Jgen jól nevelt házias leány óhaj megismerkedni, komoly házasságot czéljából oly komolyan gondolkozó úrral, kit nem pénzügy, hanem egy boldog otthon vonz a házasságra. Levelek „Pénz nem holdig” czimén a kiadóhivatalban küldendők. 3981-2

Vasuti hivatalnok házasság czéljából óhaj megismerkedni intelligens családból származó, háziasan nevelt 20 éves leánnyal ki 8-10.000 ft hozományt rendelkezik. Levelek „Vasuti 22” jelge alatt a laphoz keretnek. 3988-2

ALLAST KERES.

Gazdatiszt. Ki 20 éves korától gazdaságban működik jó sikerrel, s 20 évi tapasztalattal, s nagyobb gazdaságokat önállóan kezel, ily minőségben alkalmazást keres azonnali belépésre. Szíves megkeresések keretnek Mohorára „Jó siker” czimén. 3912-3

Intelligens özvegy asszony, ki szereti gyermekeit és gaeyer-mekapótláshoz ért, ajánkozik gyermekek mullo, vagy ehhez hasonló allást szeretne. 3930-3

Özvegy nő, ki a háztartás terén nagy jártassággal bír, a tejgazdaságot kitűnően érti, mint gazdaszóny kíván alkalmaztatni. Czím a kiadóban. 4082-3

ALLAST KAPHAT.

Intelligens úrnő özvegy asszony társnőt keres egy igen jól jövedelmező vállalatához, szükséges 2-300 ft Czím a kiadóban. 3996-4

OKTATÁS.

Szabászatban és női ruha varrásban alapos oktatást kaphatnak jó családból származó intelligens hölgyek. Hol megmondja a kiadóhivatal. 3974-5

Czímbealmozni! Két hónap alatt bárkit is megtanítok az állallam felállítás legújabb és legkényesebb magyar rendszer (methodus) szerint, házánál és házon kívül, ugyszintén vidékre is tanítok pontos és kimerítő magyarázat után (postu fordul-tával). Czím a kiadóhivatalban. 2850-5

BIRTOK VÉTEL ÉS ELADÁS.

160-250 holdnyi birtokot keresek nagy kerttel, szép úri hákkal a főváros és vasut közelében. Ajánlatok „Vétel” czim alatt. 3930-6

Éz síkföldön nagyobb birtokot keresek nyelöbhi megyéibe. Ajánlatok „Állföldi birtok” czimén a kiadóhivatalba intézendők. 3930-8

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

Elköltözés miatt óhajtom eladni újpesti házamat, mely a befejezett tőke 10%-át hozza. Közvetlen a villamos megállóhely mellett a legcsébb helyen épült. Czím a kiadóban. 3784-7

Egy 5 szobából álló nyaraló kerttel, Bpestől vasuton egy órány távolságra fekvéssel, eladó. Czím a kiadóhivatalban. 3954-7

ELADÁS.

Fővárosi csiina és csáki, majdnem új, olcsón eladó. Érdeklődés k írjanak a kiadóhivatalba. 3984-8

Bánlatos olcsó! I magos szőnyeg-előző 40 ft-től, I magos dícsán Croquettt bőr. (bordó) 25 ft., I szőnyeg 14 ft., I háttámlány matracokkal és főlkkel csupnel-bőrből 16 ft., I háromrészi lőszormatrac 14 ft., I háromrészi afrik-matrac 6 ft., I háromrészi vollin-matrac 4 ft., I szőnyeg-előző csúszó 5 ft., I csekl sodrony-gyűjtő galv. acélszalonyból 4 ft-től felfelé. Kapható kézpénzizetés vagy utánvét mellett. **Náthán Ignác** kárpitos mesternél Budapest, VII., Erzsébet-körút 23. 6721-6

VÉTEL.

Élénk forgalmu helyen levő virágüzletet keresek megvételre azonnali kézpénzizetés mellett. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbit „Üzlet” jelge alatt. 3932-9

A fővárosban jó forgalmu helyen nagyobb pékség megvételre keresték. Czím a kiadóhivatalban. 3953-9

A tavasz és nyári időszakra való tekintettel

érdeklőm oly annyira van felhalmozva cipőárakkal, hogy képes vagyok a tekintetben minden kívánságnak eleget tenni. Árám oly olcsó, hogy valóban kíméletes.

Férfiaknak.	
Csugos cipő, egy darab pitting bőrből	2.-
Borjúbőr beidás cipő	2.50
Borjúbőr, keztübbő-szálral, elegáns	3.-
Szálral barna szim, bergsteiger cipő	4.-
Dívalos barna szim csugos cipő	4.-
Dívalos szim barna borjúbőr, első káncos cipő	4.50
Dívalos szim barna előlkáncos cipő	4.50
Dívalos szim barna félcipő	5.50
Szálral cipő, világosbőr vagy keztübbő szálral	4.50
Hölgyeknek.	
255 leztin csugos cipő, 16 cm. magas selyem csug	2.50
Zergebőr csugos cipő	3.-
Dívalos szim barna fűzős angol cipő	3.50
Dívalos szim barna gombos angol cipő	3.50
Dívalos szim barna előlkáncos cipő	3.50
255 leztin gombos cipő 10-12 gombmagas 4. - fűzősleltől	3.50
Dívalos szim barna félcipő	3.50
Zergebőr regatta-cipő, kőni való	2.50
Lasztin regatta-cipő, kőni való	2.50
Özint választék mindennemű dívalos barna és szim barna, valamint fekete bár gyermek-, gombos- és fűzős-cipőkből. - Válatkú rendelés postában eszközöltenek több száz dívalos ábrákkal ellátott újszerűen ingyen és bérmentve. Tisztelettel	3.50

AGULÁR EDE Budapest, Erzsébet-körút 6. a New-York palotával szemben.

KIADÓ SZOBÁK.

A Baross-utca közelében, a Szigetvári-utczában, külön álló kis garzonlakás, amely egy kőablakos csinos szobából, előszobából áll, külön kapuküszövel, butorral, vagy butor nélküli azonnal kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 3952-10

Egy csinosan butorozott szobába egy szobatárs keresték. Bővebbet a kiadóban. 4000-10

Elegánsan butorozott kőablakos utczai szoba külön bejárattal a Váci-körúton kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 3968-10

Különbejárattal, butorozott szoba, fürdőszoba, használatl. Teljes kiszolgálással, havi 13 forintért kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 3966-10

Tisztesseges családnál egytiszteletes kisasszony lakást, esetleg teljes ellátást kaplat a József-utczában. Előnyben részesül oly hölgy ki egész nap elvan foglalva. Czím a kiadóhivatalban. 3972-10

Intelligens fiatal nő, kinek szépen berendezett lakása van, keres idősébb intelligens lakótársnőt. Czím a kiadóhivatalban. 3790-10

Keresek Budán a Császár-fürdőhöz közel egy szobából és konyhából álló lakást a nyári hónapokra, esetleg teljes ellátással. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Nyári lakás” czimén. 4010-11

KIADÓ LAKÁSOK.

Nagy helyiség 1-ső emeleten, mely egynyit'eremből és több szobából áll, augusztus 1-ére, kiadó Különösen alkalmas **tródnak, dívatzalónak, műhelynek, egyteli helyiségnek, vívőteremnek, magániskolának, vagy nagy lakásnak.** Bővebbet a kiadóhivatal után megkérhetni. 3962-13

Olcsó lakás a Lipót-városban. A Vadász-utczában két különbejárattal szoba és konyhából álló lakás május 1-ére kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 3962-13

Nyári lakás Visegrádon élénk helyen propellor-hajó-állomásához közel egy szép kertben fekvő kényelmesen és csinosan butorozott 3 szobából álló lakás egy szinten szép konyha, veranda és pincea. Ár 200 ft. Czím a kiadóhivatalban. 3934-13

Csinos kis udvari szoba kiadó intelligens hölgy részére. Czím a kiadóhivatalban. 3902-13

HITEL-PÉNZ.

Amortizáció kölcsönökét budapesti házak és telkek I., II., III. helyre 10, 20, 30, 40 és 50 évre, minden bőséges költséggel nélkül, közvetlen a legnyelöbbi idő alatt, olcsólk fővárosi intézmény, csekély utólagos honorárium fejében. Telékkönyvi kivonat és kataszteri birtokirv szükséges. Érlekezhetni d. u. 1-3-ig. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 350-14

Ellökölő hölgy kellő és teljes biztosíték nyújtása ellenében 2-300 ft-ot óhajtna, részletforlesztésre felvenni. Szíves megkereséseket „Diskret 26” alatt kérek a laphoz ítézni. 4002-14

KÖNYVEK.

Eladok könyveket, világhírű írók műveit, olcsón. Czím a kiadóhivatalban. 1772-15

Veszek jókárban levő elsőrendű írók műveit, jutányos árában. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Kézpénz fizetés” czimén. 3938-15

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, dívatzalónak, egyteli helyiségnek, vívőteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten augusztus 1-ére kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 3662-17

KÜLÖNFÉLE.

Elegáns női ruhákat készit jutányos árában egy kitéző varródnő. Czím a kiadóhivatalban. 3936-18

A legjobb magyar díczlap az „Ústökös”. Most sorra közli pompás karikatúrákban a nevezetesebb írókat és művészeket. 3970-18

Farisnyakötőnöt keresek harisnyák javítására. Czím a kiadóban. 3970-18

Jgen ügyes varródnő munkát keres. Czím a kiadóhivatalban. 4080-18

TITKOS BETEGSÉGEKET, **hugycsőfolyásokat és sebeket, az énfertőzést, atóbiásit, az ölyngyűlt férfierő, magányos, szexuális, a bajkór utókövetkezményeit, nőknél fehérlőlyást, hármányra adóitok le, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanlag egyll: főszéjsza és bürbörösgéket gyógyít új gyóymód szerit, házas sikorrel, gyorsan és alaposan**

Dr. GARAI ANTAL
orvos, sebész, szemész- és szülész-tudor, v. cs. kir. oszt.-orvos
Budapest, belváros, IV. ker., Kigyó-utca 1. szám.
II. emelet. Bajjárt a lépcsőnél.

Rendel naponta délelőtt 10 órált egész délután 4 óráig, este 7 órált 8 óráig.
Díjazott levelekre legnagyobb ügyelemmel választolatlak és gyóyszerekről is gondoskodva lesz.

Nőknél külön váróterem.
Ügyanott megjelent és a szerzőnél Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető.

NÉPSZERŰ UTMUTATÓ.
(már a 12-ik kiadásban megjelent) s nemti betegségek és ezek észterit gyóymódjairól czimú könyv. volt ára 3 ft 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldre, 1 ft beklidése mellett bérmentve, vagy 90 kr. utánvét mellett.

A könyv tartalma: I. Az énfertőzések leírása. II. A nemti élet módja. III. Az énfertőzések s az éjleti magányosok IV. Hugy-baktériáris (grippen) és hugycsőszűkítések. V. A bajkór ismétlés A hányófély. VII. Ölyngyűlt férfierő VIII. Női magtalanlag IX. Az av. szexuális megbetegedések énterjesztése: a prosztátia.

Kincsem Sportlap
egyem szám ára 5 kr.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Erzsébet-körút 29.

Czélzórd és kímeltetés.
Antisepticus és hygienicus
HÖLGY-ÓVSZER.
Teljes biztos hatással, használatban kíméletes és nem kellene többé semmiféle gyóymóttól és ártalmas gumi vagy spongya-cikkelt. 1 doboz (12 db) ára 1 ft 50 kr. postai szállítástól. 1 ft 70 kr. előleges beküldése után bérmentve. Kapható a feltalálónál:

László József gyógyszerésznél,
Maros-Ujvár (Érdély). (189)
Budapesti ártaktár: Keryel, Fehér és Gyóyszertár, V., Lipót-körút 26.
Telefon: 2317. Gyors és dískret szállítás.
Teljesen ártalmatlan.